

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 22-06-29294

לפני כבוד השופטת אורלי מור-אל

תובעת:

פלונית

נגד

נתבע:

ד"ר בני ברוך שכטר

נגד

צדדי ג':

1. הראל חברה לביטוח – ההליך הופרד.
2. שירותי בריאות כללית – ההליך הופרד.

מטעם התובעת: עו"ד אביתר קציר
מטעם הנתבע: עו"ד גיא כהן

פסק דין בתביעת התובעת והנתבע

עניינו של פסק דין זה בתביעה נגררת להליך פלילי שמעוררת סוגיות משפטיות ועובדתיות הכרוכות בתביעה מסוג זה בנסיבות הפרטניות של המקרה ובגובה נזקה של התובעת.

תמצית העובדות וטענות הצדדים

1. התובעת, ילידת 1996, הגישה נגד הנתבע, רופא נשים ומטפל מיני במקצועו, תלונה לפיה ביצע בה מעשיים מיניים אגב בדיקה רפואית. לאחר שהתקיימה חקירת משטרה, הוגש נגד הנתבע, בתאריך 21/6/16, כתב אישום בת"פ 16-06-43934 המייחס לו באישום הרלוונטי לתובעת, עבירות של אינוס במרמה – עבירה לפי סעיף 345 (א) (2) לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ועבירה של מעשה מגונה במרמה לפי סעיף 348 (א) יחד עם סעיף 345 (א) (2) לחוק העונשין. כתב האישום כלל שני אישומים נוספים נגד נשים אחרות האחד בעבירות זהות והאחר בעבירה של מעשה מגונה במרמה.
2. לאחר ניהול משפט ממושך מאוד ושמיעת מספר רב של עדים, לרבות שמיעת עדויות המתלוננות עדים מומחים לגבי מעשיו של הנתבע, ועדותו של הנתבע ניתנה הכרעת דין מנומקת היטב במסגרתה זוכה הנתבע מעבירה של אינוס במרמה והורשע במספר מעשים של מעשה מגונה במרמה לפי סעיפים 348 (א) בנסיבות סעיפים 345 (א) (2), כלפי שלוש הנשים שהתלוננו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 22-06-29294

3. בטרם מתן גזר הדין, הוגש לבית המשפט תסקיר נפגעת עבירה, המתייחס למצבה של התובעת. בגזר הדין הושת על הנתבע עונש של 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וכן חויב הנתבע לפצות את התובעת מכוח הסמכות המוקנית לבית המשפט בסעיף 77 לחוק העונשין בסכום של 70,000 ₪ ובסכומים נמוכים יותר את הנשים המתלוננות הנוספות. בית המשפט התייחס בגזר הדין ארוכות למצבה של התובעת והנזק שנגרם לה בעקבות המעשים.
4. הנתבע והמדינה הגישו שניהם ערעורים לבית המשפט העליון (ע"פ 3690/21 ו- ע"פ 3951/21), ואולם בעקבות המלצות בית המשפט ולאחר דיון חזרו בהם הצדדים מערעורם והערעורים נדחו. בכך הפך פסק הדין בהליך הפלילי לחלוט.
5. תביעה זו הינה תביעה אזרחית נגררת להרשעת הנתבע בפלילים (להלן: "התביעה הנגררת") לפי סעיף 77 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: "חוק בתי המשפט"). במסגרת התביעה, שנתמכה בחוות דעת רפואית, טוענת התובעת שבעקבות מעשיו של הנתבע נגרמה לה נכות נפשית משמעותית ונזקים נוספים ועותרת לקבלת פיצוי בהתאם.
6. הנתבע מעלה טענות לעניין מהות הרשעתו וכן לעניין מצבה הרפואי והתפקודי של התובעת ומכאן גם מבקש להסיק שהנזק שנגרם הוא שולי ונמוך.
7. הנתבע הגיש הודעת צד ג' נגד חברות הביטוח שלטענתו ביטחו אותו במועד האירועים, צדדי ג' 1 ו-2 (להלן: "חברות הביטוח"), בטענה שקיים כיסוי ביטוחי למעשיו. חברות הביטוח הכחישו את הטענות והעלו טענות בהיבט הביטוחי והמשפטי המצריכות שמיעת ראיות ודיון. לבקשת התובעת ובמטרה לקיים דיון מהיר וענייני כפי שמחייבת תביעתה ומבלי שהושמעה התנגדות מטעם הצדדים השלישיים הופרד הדיון בהודעה לצדדים שלישיים מן התביעה העיקרית.
8. הכרעה בטענות הצדדים מחייבת לעמוד על טיבה ומהותה של תביעה נגררת, הממצאים שנקבעו בפסק הדין הפלילי ומשמעותם בהליך זה, ולאחר מכן יהא צורך לדון במצבה הרפואי והתפקודי של התובעת ובגובה נזקה.

תביעה נגררת להליך פלילי ומשמעותה

9. תביעה אזרחית נגררת להרשעה בפלילים, הינה מסגרת דיונית מיוחדת הבאה להטיב עם נפגעי עבירות פליליות שמי שפגע בהן הורשע בפסק דין חלוט ולאפשר להם לתבוע את נזקיהם בדרך מהירה ויעילה, תוך מניעת כפילות הליכים וחסכון בזמן שיפוטי. מסגרת זו הקבועה בסעיף 77 לחוק בתי המשפט, מסמיכה את בית המשפט שהרשיע את הנתבע, לדון בתביעה האזרחית שהוגשה נגדו, אף תוך חריגה מכללי הסמכות העניינית, ובלבד שהתביעה הוגשה בתוך 90 ימים מהמועד בו פסק הדין המרשיע הפך לחלוט ומגיש התביעה ביקש לדון בדרך זו.
- סעיף 42 לפקודת הראיות (נוסח חדש), תשל"א-1971 משלים את סעיף 77 לחוק בתי המשפט וקובע שבדיון בתביעה אזרחית נגררת לפלילית כזו: "יראו את הממצאים והמסקנות שנקבעו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

במשפט הפלילי כאילו נקבעו במשפט אזרחי. הוראה זו מקנה לממצאים ולמסקנות שנקבעו בפסק הדין הפלילי תוקף של ראייה חלוטה, אשר ככלל איננה ניתנת לסתירה. הוראה זו רחבה יותר מהוראת סעיפים 42א'-42ג' לפקודת הראיות, המתייחסים למשקלה של הכרעת דין פלילית, וקובעים כי רק הממצאים והמסקנות שבהכרעת דין מרשיעה (אך לא בגזר הדין) מהווים **"ראייה לכאורה"** בתביעה האזרחית, אשר לגביהם רשאים: המורשע, חליפו, או מי שחב בחובו הפסוק, להביא ראיה לסתור, **"ברשות בית המשפט, מטעמים שיירשמו וכדי למנוע עיוות דין"** (ראו: ע"א 8195/09 פלוני ז"ל נ' פלונית (20.9.2015) (להלן: "ע"א 8195/09").

משמעות הדבר היא, שבתובענה אזרחית נגררת להרשעה בפלילים, התובע - נפגע העבירה אינו נדרש להוכיח את הממצאים והמסקנות שנקבעו במשפט הפלילי, אלה תקפים ובהתאם להם שרירה ועומדת אחריותו של הנתבע למעשים בגינם הורשע ובגינם הוגשה התביעה. האמור שריר וקיים גם כאשר התביעה נדונה בפני מותב שונה מהמותב שדן בהליך הפלילי, הממצאים והמסקנות מן ההליך הפלילי אינם יכולים להיות נתונים במחלוקת.

10. לצד האמור, מבחינת סדרי הדין ודרכי ההוכחה של הנזק – תביעה נגררת נדונה כתובענה אזרחית רגילה (ראו: תקנה 19 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018). משמעות קביעה זו הינה כי התובענה כפופה לכללים החלים ברגיל על תובענות נזיקיות. בכלל זה חלות על התובענה הנגררת, בין היתר, הוראת סעיף 76 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) (להלן: **"פקודת הנזיקין"**), שלפיה: **"אם סבל התובע נזק, יינתנו פיצויים רק בשל אותו נזק שעלול לבוא באורח טבעי במהלכם הרגיל של הדברים ושבא במישרין מעוולת הנתבע"** (סעיף 76א) לפקודת הנזיקין), וכן: **"סבל התובע נזק ממון, לא יינתנו לו פיצויים בשל הנזק אלא אם מסר פרטים עליו בכתב התביעה או בצירוף לוי"** (סעיף 76ב) לפקודת הנזיקין). עוד חלים על התובענה הנגררת סדרי הדין והראיות החלים ברגיל על תובענות אזרחיות כספיות-נזיקיות ובכלל זה הצורך בהגשת חוות דעת רפואית כאשר נטען לקיומה של נכות (ע"א 8195/09 הנ"ל, פסקה 21 לפסק דינו של כב' השופט מלצר).

בית המשפט הדין בתביעה נדרש להכריע ולקבוע את מצבו הרפואי והתפקודי של הנפגע ואת שיעור הנזק בהתאם לדיני הנזיקין ומכלול הראיות שיובאו לפניו. הממצאים והמסקנות שנקבעו בהליך הפלילי, לעניין מצבו של נפגע העבירה, ראוי שיהיו לנגד עיני בית המשפט בהליך האזרחי, אך עדיין נדרש בית המשפט לשקלל קביעות אלה עם מכלול הראיות ולקבוע את משקלן לצורך אומדן הנזק.

כך לדוגמא, בע"א 8195/09 הנ"ל, אליו שבה ומפנה התובעת בניסיון להסתמך באופן מוחלט על תסקיר נפגעת עבירה כפי שפורט בגזר הדין, עלתה השאלה מה משקלו של תסקיר הנפגע במסגרת התביעה האזרחית הנגררת והשופטים נחלקו בעמדותיהם. כב' השופט מלצר (בהסכמת כב' השופט גיבוראן) קבע שאף שהתסקיר איננו בגדר חוות דעת רפואית, אין הוא חסר כל נפקות ראייתית בגדרי תביעה נגררת להרשעה בפלילים בעיקר לצרכי ההכרעה בנזק הלא ממוני. המשנה לנשיאה (כתוארו אז) אליקים רובינשטיין סבר שבהעדר יכולת לחקור את עורך התסקיר, ואף לא להפנות שאלות, מתן משקל ראייתי לתסקיר, מהווה פגיעה בזכויותיו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

הדיוניות של הנתבע. יחד עם זאת שעה שהדבר לא נדרש להכרעה שם, הושארו הדברים בצריך עיון. בית המשפט בדעת הרוב שם, ראה ליתן משקל מסויים לתסקיר, בקובעו שאינו חסר כל נפקות ראייתית, לכל היותר לצורך קביעת הנזק הלא ממוני להבדיל מאומדן נכות וקביעת מצב תפקודי (וכן ראו עא 132/21 **פלונית נ' פלוני** (13/4/22), פסקה 15 לפסק הדין (להלן: "ע"א 132/21").

מכאן, הגם שמדובר בהליך שמטרתו להקל על נפגע העבירה ולאפשר לו הליך מהיר, מבלי צורך לברר שוב את העובדות, יש להקפיד גם על זכויותיו של הנתבע. מקום שלא הייתה לנתבע היכולת להתמודד עם ראיות ומסמכים שהובאו שם, כדוגמת עדויות בשלב הטיעון לעונש שאינן נתונות לחקירה נגדית ותסקיר נפגע עבירה כאשר לנתבע אין היכולת לחקור את עורך התסקיר ולהביא תסקיר נגדי מטעמו - גם אם למסמכים אלה יכולה להיות נפקות ראייתית מסויימת בהליך האזרחי אין קביעות בית המשפט הפלילי על סמך אותם מסמכים מהווים "ממצאים ומסקנות" שאינם ניתנים לסתירה, שעה שלשני הצדדים לא הייתה אפשרות שווה ואפקטיבית להתמודד עם הראיות וממצאים. קביעת מצבה הבריאותי והתפקודי של התובעת, לצורך אומדן נזיקה לפי ראשי הנזק המקובלים בדיני הניזקין, נתונה לבית המשפט הדין בתביעה הנגררת על פי הראיות שהובאו לפניו והוא אינו כבול לצורך כך באמירות שנאמרו בהליך הפלילי, כך במיוחד כאשר אמירות אלה אינן מכוונות לצורך קביעת מצב תפקודי ובוודאי שלא לצורך הערכת נכות.

11. משהוצבה המסגרת הדיונית והנורמטיבית בהליך, ראוי להידרש לממצאים והמסקנות בפסק הדין בהליך הפלילי ככל שיש בהן חשיבות להכרעה במחלוקת בהליך זה.

ממצאים ומסקנות בפסק הדין הפלילי הרלוונטיים לענייננו

12. במהלך ניהול ההליך דן, התעוררה מחלוקת בין הצדדים בנוגע למעשים בגינם הורשע הנתבע, עד כדי ניסיון מצד הנתבע, לערער את גרסת התובעת, את מהימנותה ותוך ניסיון לעורר סוגיות שכבר הוכרעו, ואף לחלוק במסגרת חוות הדעת המומחית שהוגשה מטעמו על עצם התרחשות המעשים. בנסיבות אלה, כמסגרת לדיון שיידרש במצבה הרפואי והתפקודי של התובעת ובגובה נזיקה, ראוי לעמוד בקצרה על הממצאים והמסקנות שנקבעו בהכרעת הדין שהיו בסיס לקבלת גרסת התובעת והרשעת הנתבע בעבירה בה הורשע.

13. בפתח הכרעת הדין עמד בית המשפט, על הקשר הדברים בו נדונו העבירות שיוחסו לנתבע, שעה שמדובר ברופא גניקולוג וסקסולוג, שלעיתים מגע באברי המין על ידו מקובל, מתבקש ואף נדרש. בית המשפט עמד על הדרך הארוכה שהלכו הצדדים בדיוני ההוכחות, אשר בסופה התברר שלא מדובר בטעות של המתלוננת ומאידך גם אין מדובר בעבירות שמטרתן סיפוקו המיני של הנאשם, כגרסת התביעה. בית המשפט הדגיש שמצא את עדותן של שלוש המתלוננות כמהימנה וכי נשללה אפשרות לטעות במצב הדברים. משכך, התקבלה גרסתן לפיה בפתח הטיפול הניח הנתבע מכשיר רוטט על איבר המין של המתלוננת וביקש מהן לדרג את תחושתן

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

בהתאם לסולם הכולל דרגות שונות של עוררות והנאה מינית. בית המשפט קבע שמשלא התבקשה הסכמת המתלוננות לפני ביצוע וממילא לא ניתנה, מדובר בהתנהלות הנוגדת את יסודות יחסי רופא-מטופל, שפגעה באופן בסיסי בכבודן של המטופלות, הפרה את האוטונומיה שלהן, הפרה את האמון שנתנו בנתבע כרופא, היא ביזתה אותן, ומכאן האחריות הפלילית בגין מעשים מגונים במרמה.

אשר לתובעת, הנתבע העלה טענות רבות בעניין מהימנות גרסתה ואשר על כן דן בית המשפט בהרחבה בסוגיה זו וקבע באופן חד משמעי, שעדותה של התובעת מהימנה וכי התובעת ביטאה את ממשותן של החוויות שחוותה באותו ביקור. בית המשפט הוסיף שלא היה בעדותה שקר, היסטריה או אובססיביות ואף דחה את הטענה שהמחשבה כי נאנסה הושתלה בראשה וכן דחה טענות נוספות רבות שבאו לערער את גרסת התובעת.

עוד התייחס בית המשפט לניסיון להציג את התובעת כלא יציבה נפשית וכשקרנית פתולוגית וקבע שדינה של טענה זו להידחות מכל וכל. בית המשפט התייחס למסמכים שהוצגו לפניו משירותה הצבאי של התובעת, ושהוצגו גם בהליך זה, ועמד על כך שנרשם שם שכל תפקודיה הקוגניטיביים והנפשיים תקינים וכי התובעת הגויסה לצה"ל ללא כל הפחתה בסעיף נפשי, סיימה כחיילת מצטיינת את קורס מש"קיות חינוך, שירתה שירות מלא בתפקיד משמעותי, הן בגבול הצפוני והן בקריה, והשתחררה בפרופיל 97.

הוסיף בית המשפט וקבע שגם אם מדובר באישה שהיא רגישה יותר מהממוצע, כעולה מהראיות, וגם אם סבלה בתקופת ההתבגרות מבעיות כאלה ואחרות, אף לא אחד מהמסמכים אליהם הפנה הסניגור שם, מלמד על נטייה לשקרנות או תפיסת מציאות מעוותת. דיכאון, לחץ או חרדה שחוותה בחייה, אינם משפיעים לרעה על מהימנותה. האמון שניתן בתובעת מבוסס על אותות אמת פנימיים ועל התרשמות ישירה מעדותה, כאשר לצד אלו מצא בית המשפט חיזוק לגרסתה בעדויות אביה, אימה, בן זוגה, בעדות המפקדת האחראית עליה בצבא וכן בעדות עובדת סוציאלית שטיפלה בה. בית המשפט סיכם וקבע: **"אשר על כן, האמנו למתלוננת, ואנו דוחים טענות ההגנה לפיה התנהגותה בסמוך לאחר האירוע ובעת מסירת עדותה לפנינו היא מצג שווא ופרי של התנהלות דרמטית, תיאטרלית ובלתי כנה"** (עמ' 19 להכרעת הדין, שורות 4-5).

14. אשר לנתבע, ציין בית המשפט שכאשר משווים את גרסתו בבית המשפט עם גרסאות קודמות שלו ועם ראיות אחרות, כלל ראיות הגנה, מסתמנים בקיעים במספר קביעות נחרצות שלו, באופן המשליך על הקוהרנטיות של גרסתו ומהימנותו בכלל. לענייננו ראוי לציין כי בסוגיות השונות שהיו במחלוקת בין הנתבע לבין התובעת, העדיף בית המשפט את גרסת התובעת.

15. אשר למהות המעשים בגינם הורשע הנתבע, בסוף הדיון הממושך, סיכם בית המשפט קביעותיו בכך שכל אחת מהמתלוננות עברה אצל הנתבע בדיקה גניקולוגית תקינה, שכללה החדרת ספקולום לנרתיק, ובדיקה ידנית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

לאחר הבדיקה הגניקולוגית התקינה, כל אחת מהמתלוננות (מתלוננת-1 (התובעת) מיד במפגש הראשון ומתלוננות 2 ו-3 במפגש השני), קיבלה מהנתבע טיפול מיני בבעיית הכאבים אגב קיום יחסי מין, טיפול שכלל פיזיותרפיה של רצפת האגן (עיסוי פרינאום), ומתלוננות 2 ו-3 קיבלו גם עיסוי באמצעות מאמן נרתיק.

לטיפול המיני קדמה פרוצדורה של הנחת מכשיר רוטט על הדגדגן של כל אחת מהמתלוננות, תוך הנחייתה לתת לנתבע כל העת חיווי אודות דרגות העוררות המינית אותן היא חווה החל מ-1 ועד 5, כאשר בשלב 3 או 4, החדיר הנתבע את מאמן הנרתיק או את האצבעות כדי לבצע את המשך הטיפול.

בית המשפט קבע, שגירוי מיני של מטופל במסגרת טיפול מיני, הוא פרקטיקה שאינה מקובלת. בית המשפט הוסיף שלא ניתן לקבוע שמטרת המעשים הייתה בהכרח גירוי או סיפוק מיני של הנתבע עצמו. בשים לב לעדויות המתלוננות על אודות האמירות של הנתבע שנילוו למעשים, יתכן שמטרתם הייתה אחרת, כגון הרפיה של שרירי הכניסה לנרתיק, על מנת להקל על הכאב בעת החדרת המאמן או אצבעות הנתבע בהמשך הטיפול.

יחד עם זאת, נקבע שגירוי מיני של מטופלת במהלך טיפול, מבלי לבקש ולקבל את הסכמתה המודעת, גורם לביזויה. בהינתן שפרקטיקה זו גורמת לביזוי מיני של המטופלת, גם אם יש בה כדי לשרת מטרה טיפולית כלשהי, היא אסורה, ומקיימת את יסודות עבירת מעשה מגונה במרמה לפי סעיפים 348(א) בנסיבות סעיפים 345(א)(2) לחוק.

אשר לעבירת האינוס, קבע בית המשפט שהואיל והחדרת האצבעות והמאמן לנרתיק, בוצעה במסגרת פרקטיקה מקובלת לטיפול בבעיות כאב אגב קיום יחסי מין, לא התקיימו יסודות עבירות האינוס במרמה.

16. במסגרת גזר הדין, התייחס בית המשפט לתסקיר נפגעת עבירה שהוגש אודות התובעת וקבע ממצאים אודות מצבה בהסתמך על התסקיר ובין היתר ציין שהאירוע הותיר בה טראומה, גרם לה לפגיעות בכל תחומי חייה, ועדיין נוכח ומציף אותה בתכנים קשים וכואבים, מערער את מצבה הנפשי והרגשי, מעיב על חייה ופוגע בתפקודה.

כמפורט לעיל, אף אם קביעות אלה עומדות לנגד עיני בית המשפט בהליך האזרחי, שעה שלא מדובר במסמך שהנתבע יכל להתמודד איתו, בין בחקירה נגדית ובין בהצגת מסמך נגדי, משקלן מוגבל. יש לפיכך לבחון את מצבה הרפואי והתפקודי של התובעת בהם לראיות שהובאו בהליך דן. אולם קודם יש לדון בטענות שהעלה הנתבע להעדר אחריות ואשם תורם של התובעת.

העדר אחריות לנתבע? אשם תורם לתובעת – האמנם?

17. במסגרת סיכומיו, בלשון רפה, במספר סעיפים מצומצמים מנסה הנתבע לצמצם מאוד את אחריותו וטוען שסך הכל הורשע בתקיפה בשל העדר הסכמה, ובלשונו: "כל הטענות שהועלו לא נסמכו בראיות המגבשות עילה אחרת המקימה אחריות בנזיקין, ובטח ובטח לא הוכחה עוולת הרשלנות הרפואית הדורשת התייחסות מומחה לפרקטיקה רפואית וכו'" (סעיף 3

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

לסיכומי הנתבע). עוד נטען שאין חולק שהתובעת הסתירה מהנתבע את עברה המיני והנפשי כפי שעלה בראיות, לכן יש לקבוע אשם מכריע ולחלופין אשם תורם, שכן הנתבע העיד שלו היה עברה הנפשי והמיני לנגד עיניו, לא היה מטפל כפי שטיפל.

18. למקרא דברים אלה, אין אלא להצר שעל אף הכרעת הדין בעניינו, על אף שבחר למחוק את ערעורו על אף שריצה עונש מאסר, לא השכיל הנתבע עד כה להבין את חומרת העבירות בהן הורשע, את הפסול שבמעשיו, ואת החובות המוטלות עליו כרופא גניקולוג.

בגדר הליך זה ממצאי ההליך הפלילי אינם יכולים להיות במחלוקת. הנתבע הורשע בעבירה פלילית לאחר שנקבע שמעשיו מהווים מעשה מגונה במרמה, בנסיבות של ביזוי מיני של המטופלות. בהכרעת הדין נקבע, שגם יש בהתנהלות הנתבע כדי לשרת מטרה טיפולית כלשהי, היא אסורה, ומקיימת את יסודות העבירות בהן הורשע.

משמע הנתבע הורשע בעבירה פלילית, המקימה מניה וביה ומעצם ההרשעה אחריות בניזיקין, ואין כלל צורך לדון בהרחבה ביסודות עוולת הרשלנות. לא בכדי הנתבע לא דן באלה והסתפק בפסקה מעומעמת אחת. הנתבע בעצם מעשיו האסורים, לבטח הפר חובת זהירות מושגת וקונקרטיית כלפי המטופלות, והדבר לא יכול להיות שנוי במחלוקת.

אשר לטענה המקוממת בנוגע לאשם תורם מכריע לתובעת בנוגע לכך שכביכול לא מסרה אודות מצבה הנפשי ומה שהנתבע מכנה פגיעה מינית קודמת, גם בהקשר זה נקודת המוצא לכך היא בהכרעת הדין, שקבעה את מהימנותה של התובעת, וכן קבעה מפורשות שהתובעת הגיעה לנתבע לצורך ביקור גניקולוגי רגיל ולא טיפול מיני, הגם שציינה כאבים בעת מגע מיני (הכרעת הדין, עמ' 64 שורה 22 ואילך).

בניגוד לטענת הנתבע, התובעת הסבירה ארוכות הן בתיק הפלילי והן בעדותה לפני שלא סבלה מפגיעה מינית קודמת, אלא הרגישה מנוצלת על ידי בחור עמו הייתה בקשר. אין כל רלוונטיות לאירוע כזה, כאשר אשה נגשת לגניקולוג לבדיקה ואין אלא להסכים עם תשובת התובעת, שגם אם הנתבע שאל בנוגע למצב נפשי או אירועים קודמים, לא היה מצופה שתחשוף זאת. כאן המקום להדגיש שהתובעת כלל לא זכרה האם הנתבע שאל את השאלה, אולם זכרה ששאל שאלות חודרניות ולא מותאמות.

באשר למצב הנפשי של התובעת, עוד אתייחס באריכות להלן די בשלב זה, לקבוע, כפי שנקבע בהליך הפלילי, שהמדובר בקשיים שחוותה התובעת בגיל ההתבגרות והצבא ואין מדובר במצב כרוני מתמשך ובקבלת טיפול תרופתי שהיה מחייב חשיפה בפני הנתבע גם לו שאל את השאלה. בהקשר זה, לא למותר להפנות לאמור בהכרעת הדין בנוגע לאופן בו התנהל הנתבע למול הסוכנת שנשלחה אליו, כאשר שאל במהירות וכדי לצאת ידי חובה אודות מצבה הבריאותי ובריאות המשפחה והמשיך לכל יתר רכיבי הבדיקה, מבלי לשאול כלל על טיפול נפשי או פגיעה מינית קודמת. הנתבע לא ידע להסביר מדוע לא שאל את הסוכנת על טיפול נפשי וציין שבמירב המקרים הוא שואל אודות טיפול נפשי (ראו הכרעת הדין עמ' 57, שורות 25 ואילך). אין מחלוקת שהנתבע לא תעד כל שאלה ותשובה כזו אצל התובעת, ומכאן ספק אם בכלל העלה את השאלה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

די בקביעות הברורות בהכרעת הדין, בחובות המוטלות על הנתבע כרופא גניקולוג שהופרו הפרה בוטה כפי שנקבע, על מנת לדחות באחת את טענת אשם תורם מכריע או אשם תורם כלשהו שהעלה בשפה רפה. ניתן לקבוע באופן ברור, שהנתבע הפר את חובותיו הבסיסיות כלפי התובעת, ולתובעת לא היה כל חלק או תרומה בכך.

19. יש אם כן לדון במצבה הרפואי של והתפקודי של התובעת טרם הכרעה בשיעור הנזק.

מצבה הרפואי והתפקודי של התובעת בעקבות האירוע

20. הצדדים חלוקים מחלוקת עמוקה ורחבה בנוגע למצבה הרפואי והתפקודי של התובעת בעקבות האירועים. התובעת טוענת לפגיעה ממשית בכל תחומי חייה ובהסתמך על חוות דעת המומחית מטעמה היא טוענת לנכות בגין פוסט-טראומה בשיעור של 40% ואומדת את נזקה בהתאם. הנתבע שב ומנסה להציג את התובעת כבחורה מניפולטיבית, מאדירה ואף אינה אומרת אמת, מי שהסתירה נתונים חשובים מן המומחית מטעמה, והיא בעלת עבר פסיכיאטרי משמעותי, וסבור בהסתמך על חוות המומחית מטעמו שנכותה הכללית היא בשיעור של 15% ונכותה בגין האירוע אינה עולה על 5%.

טרם הכרעה, ראוי לבחון את הראיות והעדויות שנשמעו לעניין מצבה של התובעת.

העדויות והראיות לעניין מצבה של התובעת

21. כראיות לעניין מצבה של התובעת, הובאו מטעם התובעת תצהירה שלה, תצהיר אמה, תצהיר חברתה וחוות דעת המומחית מטעמה, כן הוגשו מסמכים ותמונות מהם היא מבקשת ללמוד על מצבה טרם האירוע.

הנתבע המציא חומר רפואי אודות התובעת רב רובו ככולו מעברה של התובעת ומתקופת הצבא, הפנה לעדותה בתיק הפלילי והסתמך על חוות דעת המומחית מטעמו.

22. מתצהירה ועדותה של התובעת עלה שלתחושתה האירוע עצר את חייה ושינה אותם מהקצה אל הקצה. ומבריאות מעולה ותפקוד מיטבי הפכה לשבר כלי. התובעת הדגישה בתצהירה שלפני האירוע מעולם לא הייתה בטיפול נפשי קבוע, מעולם לא נטלה תרופות ולא סבלה מבעיה פסיכיאטרית.

סוגיית מצבה הבריאותי והנפשי של התובעת קודם לאירוע עלתה גם בתיק הפלילי והתובעת נחקרה על כך ארוכות. מעדותה של התובעת כמו גם מן החומר הרפואי, עולה שבמהלך השנים, בעיות מסויימות בעקבות אירועים שחוותה, התגלו אצל התובעת קשיים חברתיים, בעיות דימוי גוף, תחושות בדידות ועוד'. כך אירע בכתה ד' וכן בכתה ח', ואף בגיל 17 כאשר המשפחה חזרה מארגנטינה התובעת סבלה מבדידות ואף נפגשה במשך כשנה עם פסיכולוגית דבר שהטיב עמה. חרף האמור, התובעת התגייסה בפרופיל 97 אף שחשפה את מלוא המידע בפני הצבא. מן החומר עולה שהתובעת הייתה אצל פסיכיאטרית בעבר פעם אחת בלבד, והיא המליצה לה על תכשיר טבעי, שאותו לטענת התובעת לא לקחה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 22-06-29294

מן המסמכים והעדויות עולה עוד, שבתקופת התיכון התובעת הייתה מעורבת פוליטית, הצטרפה למפלגה, ונטלה חלק בפעילויות בתחום. התובעת סיימה את בית הספר בהצטיינות, הייתה רשג"דית בצופים, התגייסה בפרופיל 97 ואף שוחררה בפרופיל זה. התובעת סיימה קורס מש"קיות חינוך בהצלחה כמצטיינת מפקדת מחלקה. בצבא התקשתה התובעת מבחינה מצפונית בשל מקום השירות שלה בצפון, בתקופה בה התנהלה המלחמה בסוריה, בשל הפליטים שהגיעו לגבולות המדינה וביקשה לעבור למרכז, ובשל כך אף הייתה במעקב וטיפול קב"ן, לו סיפרה על עברה ואולם מן החומר ועדותה עולה שלאחר שהועברה, השתלבה בתפקידה החדש, וסיימה שירות צבאי מלא.

התובעת אינה מכחישה את העובדות העולות מן המסמכים, ואולם שבה ומדגישה את התפקוד הגבוה לאורך כל אותה תקופה, שגם הוא עולה באופן ברור מהמסמכים והעדויות.

התובעת מתארת בתצהירה את מצבה הקשה לאחר הפגיעה של הנתבע, שעה שהיא החלה בטיפולים פסיכיאטרים, נטלה תרופות במשך כשש שנים וכן מטופלת עד היום אצל עובדת סוציאלית קלינית ונמצאת ביעוץ פסיכיאטרי כאשר יש צורך. התובעת תארה שהיא סובלת מפעם לפעם מהתקפי חרדה, פלשבקים ותחושות קשות מאוד והיא מסתובבת עם כדורי הרגעה. התובעת גם תארה שהיא סובלת מקשיי שינה. לטענתה, מצבה משפיע על תפקודה, על יכולתה להשתלב בעבודה ועל הלימודים. התובעת תארה שהיא סובלת מתחושות בושה ואשמה, והרחיקה את עצמה חברתית ואפילו שקלה לסיים את חייה.

בד בבד, עלה מן הראיות שהתובעת השלימה במהלך השנים תואר שני באוניברסיטה אף שלקח לה פרק זמן רב לסיימו והיא שוקדת כעת על עבודת התיזה, עובדת בעבודה קבועה בחצי משרה, יש לה פודקסט, ובעבודתה היא נפגשת עם אנשים ואחראית על ארגון אירועים, היא אף ממשיכה להיות פעילה פוליטית, כאשר גם עבודתה משתלבת עם תחום זה. התובעת אף מרצה בשנתיים האחרונות בהשתלמויות של שופטים, שוטרים ואחיות גניקולוגיות, על האירוע ועל קשיים איתם מתמודדים קורבנות תקיפה מינית. התובעת אף עזבה את בית הוריה ומתגוררת בדירת שותפות.

23. אמה של התובעת גם היא התייחסה בתצהירה ובעדותה למצבה של התובעת במהלך השנים והדגישה שאם היו לה לתובעת קשיים, היו אלה קשיים נקודתיים ועל אף קשיים אלה התובעת הצליחה, הגיעה להישגים גבוהים, בלימודים, במסגרות מחוץ ללימודים וגם בצבא, הכל מתואר גם על ידי התובעת. גם האם מתארת את קו השבר לאחר הפגיעה, את השינוי בהתנהגות של התובעת ואת הפגיעה הקשה שחוותה והקושי המאוד גדול לתפקד לאחר מכן. בעדותה הרחיבה האם על התקופות שהיו יותר קשות בילדותה ונערותה של התובעת ועל דברים שאמרה בפני קצינת בריאות הנפש, כאשר רצתה לעזור לתובעת לעבור למרכז הארץ.

24. חברתה של התובעת עובדת סוציאלית בעצמה שפועלת בליווי מתמודדי נפש, אף היא התייחסה לדברים באופן דומה ולקו השבר הגדול שהפגיעה גרמה בחייה של התובעת. בעדותה השיבה העדה בחקירה נגדית ארוכה ומדוקדקת שאחרי האירוע היו תקופות מאוד קשות, גם לפני

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

האירוע היו תקופות קשות אבל פחות. העדה לא ידעה על דברים שנאמרו על ידי התובעת לקצין בריאות הנפש בצבא. על עבודת התובעת השיבה העדה שזו עבודה שפעם ראשונה לא מפטרים אותה, מבינים אותה ומכילים את האיחורים שלה, אף כי העדה לא חלקה על כך שהתובעת מבצעת את העבודה על הצד הטוב ביותר, שכן היא טובה במה שהיא עושה בדרך כלל.

25. המסמכים הרפואיים שצורפו על ידי התובעת, מעלים שלאחר האירוע התובעת, שהייתה חיילת באותו הזמן, הייתה במעקב צמוד של קצין בריאות נפש בצבא ואובחנה כמי שסובלת מסימפטומים של תסמונת פוסט-טראומטית ואף נרשם לה טיפול תרופתי. מן המסמכים ניתן להתרשם שמהלכי החקירה והמשפט הפלילי השפיעו לרעה על מצבה, התובעת התקשתה לתפקד והסתייעה רבות בגורמי המקצוע בפתיחות רבה. התובעת טופלה במקביל גם מחוץ לצבא. בהמשך, לאחר הגשת התביעה האזרחית, החלה טיפול אצל רופאה פסיכיאטרית למשך 4 מפגשים, בשל הקשיים שחוותה מההליך הפלילי ותוצאותיו וחששותיה מההליך האזרחי.

26. הנתבע הגיש את מלוא התיק הרפואי של התובעת מן הצבא, והתמקד בחומר קודם לאירוע נשוא כתב התביעה.

בהערכות הגורמים הצבאיים עם גיוסה של התובעת לצה"ל, על אף שהתובעת ציינה שהייתה בעבר בטיפול פסיכולוגי, לא נמצאה כל התרשמות אבחנתית וכל הבדיקות נמצאו תקינות.

לאחר כחצי שנה בצבא וכחודשיים וחצי חודשי שירות ביחידה קדמית בצפון הארץ פנתה התובעת בבקשה לעבור למרכז, על רקע קשיי הסתגלות, בין היתר בשל דעות פוליטיות פציפיסטיות. במסגרת הבירורים שנעשו אגב בקשת התובעת, מתוארת שיחה עם אמה של התובעת, שתיארה את אופייה של התובעת, כמי שעושה את המקסימום כדי להצליח וחשוב לה לתרום לסביבה ולצד זה חווה עומס נפשי רב ודיכאון. האם ספרה על קשיים שהיו לתובעת בכיתה ז', בכתה יב' וציינה שהיא נעזרה בטיפול. האם הוסיפה שבקיץ 2013 היו בדירה שכורה, כאשר שיפצו את הבית, ימים לא יצאה מהבית, הייתה מקיאה, מוונחת לא יצאה מהמיטה, תוך כדי טיפול עליות וירידות, אדם מאוד דיכאוני מרגישה חוויות בעוצמות רגשיות גבוהות, חווה עצב בעוצמה מאוד גדולה. ההתרשמות הייתה של יכולת טובה להיעזר ונעזרת בהורים.

התובעת עצמה סיפרה, על משבר נפשי משמעותי בכתה יא', על רקע גילוי מחלת הסרטן לאימה ומעבר דירה לרגל שיפוצים, מתארת מחשבות אובדניות, סימפטומים דיכאוניים, הקאות, הטבעת ראש בכיור מים, על רקע כך נרשם שהחלה טיפול תרופתי למשך חצי שנה ברמוטיב וקשר טיפולי שהופסק עם גיוסה. כן תארה התובעת קשרים זוגיים בעלי אופי תלותי, ואירוע שהוגדר כאירוע של פגיעה מינית על ידי בחור שיצאה איתו. הטירונונות תוארה על ידי התובעת כטראומה, חוויה של השפלה ופגיעה שלא תשכח לעולם. אשר לשירות הצבאי התובעת תארה קשיי הסתגלות משמעותיים על רקע ניגוד ערכיה למול עקרונות המערכת הצבאית, אשר מועצמים בשל היחשפותה לאירועים שונים ביחידה הקדמית. התובעת תארה שהיא נמצאת בדכאון, בוכה הרבה, תאבון ושינה ירודים. מחוות דעת המפקדים עולה תמונה של קושי משמעותי בקבלת מרות ומשמעת, קושי בביצוע תורנויות, מאידך מובילה בתחומה המקצועי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

במכתב הפסיכולוגית קלינית על ידה טופלה התובעת, שצורף לצורך תמיכה בבקשת התובעת לעבור מקום שירות, צוין שהתובעת סובלת מהפרעת אישיות עם נטייה דיכאונית, במצבי לחץ חווה חרדה קיצונית, תחושות של אובדן עצמיותה וקיימת סכנה למחשבות אובדניות.

התובעת אובחנה על רשויות הצבא כמי שסובלת ממצוקה הסתגלותית בעלת מאפיינים דיכאוניים ללא עדות ל- PTSD. הישגים פורמליים גבוהים מאוד, ממוצע בגרות 110, קשרים חברתיים טובים ומשמעותיים. באבחון התובעת צוין, שמדובר בבחורה בעלת קווי אישיות גבוליים ונרקסיסטיים בולטים, קושי בוויסות אל מול מצב לחץ ללא עדות לאימפולסיביות. ללא התרשמות מדיכאון אלא תסמינים דיכאוניים על רקע תפקודה הטוב והרציף. בהמשך צוין ללא עדות להפרעה אפקטיבית או חרדתית מגורית, שוללת אובדנות, מביעה מצוקה נפשית על רקע קושי להשתלב למסגרת בסיס סגור רחוק מביתה, משבר מצפוני. במקביל אובחנה התובעת כבעלת כוחות משמעותיים, יכולת להיתמך, סקרנות ותשוקה לתחומי עניין שונים, מוטיבציה חיובית לטיפול וגורמי תמך רבים (אבחון מתאריך 8/10/15). הודגש שאינה מעוניינת בטיפול תרופתי אך מעוניינת בטיפול תמיכתי. לאחר הבירור הועברה התובעת לבסיס קרוב ונתרה בצבא עד לתום השירות.

27. במסמכים מהפסיכולוגית הקלינית אצלה טופלה התובעת החל בינואר 2014, תארה התובעת קשיים בינה לבין עצמה, וגילתה מוטיבציה לשינוי. במהלך אותו טיפול עלה לכאורה שהתובעת מספרת דברים לא נכונים כדי לזכות בתשומת לב ובמהלך הטיפול נעשו צעדים כדי לעבד זאת, המטפלת התרשמה מנערה אינטליגנטית בעלת ערכים. במסגרת הטיפול, התובעת העלתה נושאים ביחסים זוגיים ועם המשפחה.

28. עדותה של התובעת, כמו גם נוכחותה בכל הדיונים בתיק היו סוערים, ניכר שהתובעת מתקשה להשתלט על רגשותיה ותחושותיה בנוגע לאירוע ובנוגע לאיך הדברים אמורים להיעשות, להיאמר ולידון בדיון. התובעת הייתה על סף התפרצות לגבי כל אמירה שאינה מתיישבת עם האופן בו היא רואה את הדברים ולא פעם עזבה את האולם בכעס במהלך העדויות של העדים האחרים.

מעדותה של התובעת עלה שהיא סיימה תואר ראשון, סיימה תואר שני ועוסקת בתקופה האחרונה בהכנת עבודת התיזה. התובעת תארה שהיא מנהלת פרויקטים במסגרת עבודתה, בין היתר פרויקט נשים המכוון לעודד דיאלוג בין נשים. כמו כן כחלק מתפקידה התובעת עוזרת לארגן כנסים ברמה הלוגיסטית, ובכלל זה איתור מלונות, את תוכן הכנס ואיתור מרצים. כמו כן התובעת אישרה שיש לה פודקאסט שקשור לעבודתה אותו היא מנחה. בנוסף התובעת מארגנת סיורים, סמינריונים, קבוצות נשים. התובעת עובדת לדבריה חצי משרה ומרוויחה כ-8,000 ₪ לאחר שלאחרונה קיבלה העלאה. התובעת אישרה שנשעה לחו"ל כמה פעמים אחרי האירועים עם חברים ומשפחה.

אשר לילדותה השיבה התובעת שהיו לה בעיות רגילות של כל נערה מתבגרת, ובכלל זה הרגישה קצת שונה כי הוריה לא היו ישראלים והיו לה בעיות דימוי גוף, יחד עם זאת הייתה פעילה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

חברתית, רשג"דית בצופים, מדריכת חוץ של ילדים משכונת סיכון וילדים עם שיתוק מוחין, הייתה דמות משמעותית במגמת תיאטרון בתיכון. היו קשיים פה ושם אבל לא מתקרב למה שקורה לאחר הפגיעה. התובעת לא שללה תקופות קשות יותר בעבר על רקע אירועים ספציפיים. התובעת לא שללה את הדברים שנאמרו לקב"ן ואולם הסבירה שאלו היו אירועים נקודתיים והדברים נאמרו על רקע רצון לעבור לבסיס אחר. אשר לאירוע פגיעה מינית שנרשם, הסבירה התובעת שהייתה פעם אחת שהרגישו שחצו את הגבול אבל לא משהו משמעותי שהולך איתה. התובעת אישרה שהרגישה מושפלת בטירונות, כיוון שחלק מן הדברים נראו לה חסרי הגיון ותועלת.

כאשר התבקשה להתייחס לדברים שאמרה אמה, השיבה שהם נאמרו לאחר שהתחננה אליה שהיא רוצה לעבור מהבסיס ויכול להיות שהאם קצת הגזימה כדי שתצא משם.

אשר לטיפול, הסבירה התובעת שעבדה על הביטחון העצמי וכחלק מזה עבדה על האופן בו היא מנגישה דברים שהיא משתפת.

29. בשלב זה אדגיש שגם אני התרשמתי מהתובעת, בדומה לשופטים בתיק הפלילי, כבחורה רגישה, אכפתית, מצפונית ומעורבת, בעלת חוש צדק מפותח ותחושת חובה להילחם על עקרונותיה. התרשמתי שהתובעת, כמו גם אמה, דוברות אמת. הן השיבו על כל השאלות בפירוט ובפתיחות, גם כאשר היה לא נוח וקשה. התובעת לעיתים לא זכרה אירועי עבר, ולעיתים נתנה להם משקל משמעותי פחות ממה שניתן להם בזמן אמת ואולם הדברים מובנים, שעה שמדובר באירועים במהלך גיל ההתבגרות וככל שעובר הזמן הם נראים מפרספקטיבה שונה.

אכן, ניכר שתגובתה של התובעת לפגיעה קשה במיוחד, דבר הנובע ככל הנראה גם מדפוסי אישיותה ורגישותה ואולם אין בכך כדי להעיד על חוסר מהימנות או האדרה מכוונת. רגישותה הרבה לאירועים הסובבים את חייה ניכרה גם בעברה ובתגובותיה, כאשר אמה חלתה, כאשר חשה שלא בנוח בבית הספר, בעת מעבר דירה או בשירותה הצבאי.

נקודת המוצא שאינה יכולה להיות שנויה במחלוקת, הינה שמדובר בבחורה צעירה מאוד, שנקלעה לחוויה לא פשוטה בסיטואציה בה היא חשופה תרתי משמע, תוך הפרת אמון בוטה ומעשים פליליים מצד מי שאמור לטפל ולעזור. חוויה קשה זו גרמה לערעור עולמה הפנימי, אובדן אמון וזעזוע קשה. מצבו של הניזוק בתיק הניזוקין, נבחן בהתאם לאישיותו על כל פגמיה ויתרונותיה, ולא לפי הניזוק הממוצע. ומשכך, גם בהנחה שהתובעת בשל רגישותה ודפוסי אישיותה נפגעה בצורה יותר מאשה ממוצעת במצבה, הרי שנבחנת פגיעתה הפרטנית על כל המשתמע מכך, גם אם זו תהא גדולה לבסוף מזו של הניזוק הממוצע.

30. משהגענו עד הלום, יש לדון בחוות הדעת הרפואיות ולאמוד את נכותה של התובעת בגין הפגיעה.

חוות הדעת הרפואיות

31. מטעם התובעת, צורפה לכתב התביעה חוות הדעת של ד"ר גילי אופיר, מומחית בתחום פסיכיאטריה של מבוגרים ובטיפול בהפרעה בתר חבלתית מורכבת בקרב נפגעי תקיפה מינית.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

המומחית סקרה באריכות את קורות חייה של התובעת, וציינה את התרשמותה מהחומר הפסיכיאטרי הנוגע לעברה של התובעת. המומחית פרטה, שלראשונה בחייה הופנתה התובעת לייעוץ פסיכולוגי בהיותה בכיתה ד', עקב תחושות חברתיות לא טובות וכן עקב תחושה של בידוד על רקע היעדרה של משפחה מורחבת בארץ. נערכו אז מספר מפגשים שבעקבותיהם השתפר מצבה של התובעת. בסביבות גיל 16 מצאה עצמה התובעת נתונה לקושי נפשי על רקע קשר זוגי שנתפס בעיניה כנצלני וכן על רקע קשיים חברתיים. התובעת פנתה לייעוץ שארך מספר פגישות והתמשך על פני כמה חודשים והביא להקלה. במהלך תקופה זו המליצה הפסיכולוגית על פנייה לייעוץ פסיכיאטרי במטרה לשקול טיפול תרופתי. הפסיכיאטרי המליצה על תכשיר טבעי, אך התובעת בחרה שלא לקחת את התרופה וצלחה את התקופה ללא עזרה תרופתית.

המומחית תארה שבחודשים לאחר הפגיעה ועד לתום השירות הצבאי לוותה התובעת על ידי קב"נית צבאית, שאף הפנתה אותה לייעוץ פסיכיאטרי. במפגש עם הפסיכיאטר אובחנה כמתמודדת עם הפרעה פוסט טראומטית והומלץ לה על טיפול בציפרלקס. לאורך כחמש וחצי שנים ועד לפני מספר חודשים, נטלה התובעת בקביעות ציפרלקס במינונים שבין 10 ל-30 מ"ג ביום. כמו כן, מספר חודשים לאחר הפגיעה עם הופעתם של התקפי חרדה, פנתה התובעת שוב לטיפול רגשי אצל עובדת סוציאלית קלינית שהינה מומחית לטראומה מורכבת. טיפול זה נמשך עד למועד כתיבת חוות הדעת יותר משש שנים, כאשר המטפלת ליוותה את התובעת לאורך המסע המשפטי, והייתה לצידה בתקופות של העדויות והעימותים.

המומחית הוסיפה ותארה שמאז הפגיעה פתחה התובעת הפרעת שינה משמעותית, המתבטאת בשנת יתר, דבר שהיה בו כדי לפגוע בתפקודה. כן צוין שבארבע השנים הראשונות לאחר הפגיעה, הייתה אמה מסייעת בידה להתחיל יום של תפקוד. הוסף שגם בעת הזו, מתמודדת התובעת עם קשיים של רבים להתעורר בבוקר, והמעבר מתוך שינה לערות נחשב לעיתים לבלתי נסבל, כאשר יש תקופות של מצוקה גדולה יותר, כאשר התובעת סובלת בין היתר מסיוטים בשנתה. בנוסף התייחסה המומחית למצב רוחה של התובעת, וציינה שמאז האירוע מוצאת עצמה התובעת בתחושה של בדידות מצמיתה, של זרות, של שונות ועולות בה מחשבות קשות של בושה ואשמה שאינן מרפות ממנה, כאשר לעיתים חשה התובעת שכל הווייתה אינה אלא מאמצים אינסופיים שמטרתם לחפות על המום שהוטל בה ועל החלל שנפער בה בעקבות מעשיו של הנתבע בגופה. עוד צוין שבמהלך התקופה ומפעם לפעם, חשה שאינה מוצאת עוד טעם להמשיך בחייה, ושיחקה במחשבות הנוגעות לסיום חייה, גם אם לא באמת חפצה בכך. התובעת תארה פעם שבה חצתה כביש סואן מבלי לבדוק אם הדרך פנויה ממכוניות תוך סיכון עצמי.

בנוסף תואר שהתובעת סובלת מהתקפי חרדה, בעוצמות משתנות, כאשר לאחר האירוע הגיעה החרדה לעוצמות של חווית סף מוות, הקאות ותחושה שהיא עומדת לאבד את הכרתה ואף לאבד שליטה על סוגרים ואובדן שתי. תרופת הציפרלקס הביאה עמה הקלה אך לא מספקת.

תופעה נוספת ממנה סובלת התובעת הינה פלשבקים, במיוחד באירועים כמו ביקור אצל גניקולוגית או ההליך המשפטי. עוד תואר שהתובעת סובלת מנסיגה חברתית ומסתובבת בעולם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

בחווייה שהיא מסומנת, מחוללת ופגומה. התובעת גם סובלת מפגיעה באמון בעיקר במערכת יחסים זוגית וביכולת לאינטימיות ומניתוקים ודיסוציאציה במיוחד במצבים אינטימיים. בנוסף קיימים סימפטומים של התקפי זעם, ירידה דרסטית ביכולות הוויסות ובשליטה עצמית, וכן טיקים בעתות של חרדה ולחץ.

בסעיף הבדיקה צוין שהתובעת נראית לפי גילה, יוצרת קשר ומשתפת פעולה, ללא אי שקט פסיכומטורי, מתמצאת היטב בכל המובנים, כאשר לאורך השיחה התחוללו שינויים באפקט בהתאם לתכנים הקשים שעלו. מצב רוחה שיקף לרוב מעטה יציב ומאוזן כשמתחת לפני השטח ניכרו דכדוך ועצבות עמוקים. מהלך החשיבה נתון לקטיעות, בזמן הצפה או מחשבה דיכאונית. בולטות מחשבות של ערך עצמי נמוך, של בושה ואשמה, וחששות בנוגע לזוגיות בעתידה. בתפיסה קיימים מצבי ניתוק ודיסוציאציה, המופיעים בעתות של מצוקה קיצונית ומתבטאים בחווייה של זרות כלפי גופה, וכן קיימים פלשבקים. בוחן המציאות, התובנה והשיפוט תקינים.

המומחית סקרה באריכות את המצב הרגשי של התובעת לפני הבדיקה, בעת הבדיקה, בעת תום הבדיקה. לאחר היציאה מהמרפאה ומאז האירוע ואת מנגנון הדיסוציאציה שכיוון את התנהגותה של התובעת.

המומחית קבעה שהפגיעה מהווה ללא ספק קו שבר ברור ומאז התובעת מתמודדת עם סימפטומים מובהקים מסוג תסמונת הפוסט טראומטית, הקשורה בפתולוגיה רחבת היקף ועתירת השלכות. המומחית התייחסה לכך שהפגיעה התרחשה בעת שאישיותה עדיין לא גובשה וניסיון חייה היה דל, כאשר תקף את התובעת מי שאמור היה לנהוג בה בזהירות מרבית ולסייע לה בנושא רגיש ושברירי כל כך. הפגיעה רמסה את כבודה כאדם וחיבל באישיותה המתפתחת, כמו גם בסיכוייה לממש בעתיד את מיניותה באופן בריא ומספק. המומחית הוסיפה שמצבה הנפשי של התובעת פוגע כושר השתכרותה, ובמהלך שלוש שנים לאחר שחרורה לא הצליחה התובעת להחזיק בעבודה קבועה ונתקלה בקשיים רבים. התובעת תארה שהפרעות השינה מפריעות לה וכן היא מתקשה לשאת סמכות גברית. בהתאם לחוות הדעת, כושרה של התובעת להתפרנס כמו גם סיכוייה לממש את מלוא פוטנציאל ההשתכרות הגלום בה, נפגעו משמעותית כתוצאה מן הטראומה. מגבלותיה מצמצמות את יכולותיה לממש את פוטנציאל ההשתכרות שלה, התובעת מתקשה להתרכז ולהתמקד, נוטה למצבי רוח קשים, אשר גוררים תחושה עזה של חוסר אנרגיה וכן חווה פגיעה משמעותית בתחושת הערך העצמי שלה.

אשר לטיפול הנדרש, נקבע שהתובעת זקוקה ותזקק בעתיד הנראה לעין להמשך טיפול פסיכולוגי ממושך וממוקד טראומה מינית בתדירות של פעמיים בשבוע לאורך חמש שנים ובתדירות של אחת לשבוע עד אחת לשבועיים, בהמשך חייה. כאשר לאורך השנים ובתקופות עתירות סטרס היא תזקק להגברת התדירות לפעמיים בשבוע. בטווח הנראה לעין תזקק למעקב פסיכיאטרי בתדירות של אחת לחודש לבין אחת לחצי שנה בהתאם לקשיים בחייה ולהחמרה בתחושות הלחץ והחרדה. כמו כן, במהלך חמש השנים הבאות מומלץ על תהליך שיקומי בכל הקשור לשיקום יכולותיה המקצועיות והחברתיות כמו גם לשיקום מסוגלותה למערכת יחסים זוגית בריאה ומספקת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

המומחית העריכה את נכותה הנפשית של התובעת כעומדת על שיעור של 40% לפי סעיפים 34ב' (4-5) תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), תשט"ז-1956 (להלן: "תקנות הביטוח הלאומי").

32. מטעם הנתבע הוגשה חוות דעת מטעם ד"ר דורית ריבלין-כרפ פסיכיאטרית ופסיכותרפסטית. בחוות דעתה סקרה המומחית את מצבה של התובעת לפני ואחרי האירועים, תוך שהושם דגש על המסמכים הנוגעים לתכנים שעלו בטיפול של התובעת קודם לאירוע ולפני הצבא, כאשר התובעת אובחנה כמי שסובלת מהפרעת אישיות עם נטייה דיכאונית וכמי שחוה במצבי לחץ, חרדה קיצונית, תחושות של אובדן עצמיותה, וסכנה למחשבות אובדניות. כמו כן, הושם דגש על כך שהתגלה בטיפול שהתובעת מספרת דברים לא נכונים כדי לזכות בתשומת לב ועל כך שהעניין עובד בטיפול.

לשיטת המומחית דובר בבחורה שמגיל צעיר סבלה מהפרעות בדימוי גוף, התקשתה להתמודד עם יחסי מרות, הן בבית ועם ההורים, הן בבית הספר והן בשירות הצבאי. הוסף שקיימות לא מעט עדויות על ידי התובעת עצמה שלצורך קידום מעמדה החברתי בשנים אלו, נהגה לבדות סיפורים ולהעצים את הקורה אותה. לשיטת המומחית, לאור נטייתה הקודמת להפריז בסיפורים אודות הקורה אותה, מיד לאחר יציאתה מהמרפאה סיפרה את הסיפור כאילו עברה אסון נורא. עוד חיוותה המומחית דעתה שיכול והאירועים אותם מתארת התובעת מקורם ב- False Memory Syndrome שהינה הסתמנות מוכרת שבה אדם זוכר בבירור רב דבר שלא היה ולא נברא ושיערה שיכול והאירועים נשתלו במוחה על ידי אירגוני הסיוע או המשטרה.

המומחית סיכמה שהתובעת חוותה אירוע שנחוה על ידיה כטראומטי בגיל 19 ואשר מתואר על ידה כ"אונס" כאשר אישיותה עדיין לא גובשה וניסיון חייה היה דל. הפגיעה הנטענת הייתה בתוך מסגרת בעלת מאפיינים ספציפיים של יחסי רופא-חולה, בתוך מסגרת זאת הייתה התובעת בעמדת נחיתות. המומחית הוסיפה שהתובעת הייתה בעלת ניסיון מיני של קיום יחסי מין מלאים וידעה להבדיל בין אונס לבין מה שאירע לה.

המומחית העריכה שכיון עדיין מתמודדת התובעת עם בעיות נפשיות שחלקן קשורות לאישיותה הקודמת והועצמו על ידי האירוע מושא התביעה. היא סובלת מתחושת ערך עצמי נמוך, שהיה קיים גם קודם לאירוע הנטען, קושי לתת אמון באנשים, מצב שגם הוא היה קודם וצורך להעצים את דבריה (על ידי בדיית סיפורים) על מנת לזכות בהכרה מהסובבים אותה. למרות כל זאת הצליחה לסיים תואר שני ולעבוד ב- 50% משרה תוך כדי לימודים אקדמיים, המומחית הביעה תקווה שעם סיום המשפטים הפלילי והאזרחי תוכל לחזור לחיים תקינים.

המומחית אבחנה גם היא את התובעת כסובלת מתסמונת פוסט-טראומטית, ואולם העריכה את נכותה בשיעור של 15%, כאשר 5% מן הסימפטומים הם מהאירוע הנדון.

33. סמוך לאחר מתן חוות הדעת, התבקשה עמדת הצדדים לעניין מינוי מומחית מטעם בית המשפט. התובעת הודיעה שהיא מתנגדת מכל וכל, שכן חוות הדעת של הנתבע פסולה מלהיות מוצגת למומחה כלשהו בשל כך שהיא מטילה ספק בעצם התרחשות הפגיעה בניגוד לתוצאות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

הליך הפלילי ומשמעותו של הליך זה שהוא בגדר תביעה נגררת. בנסיבות אלה סברה התובעת ראוי שבית המשפט הוא שיכריע איזה מבין חוות הדעת לאמץ ומכל מקום, ראוי לדחות את ההכרעה לשלב שלאחר חקירת המומחים. לחלופין ביקשה התובעת שחוות הדעת תערך מחדש תוך השמטת כל החלקים שיש בהם משום ניסיון לחתור תחת הקביעות בהליך הפלילי.

בהמשך גם הגישה התובעת בקשה למחיקת כתב ההגנה או חלקים ממנו ככל שיש בו או בחוות הדעת שהוגשה כדי לסתור את הקביעות בהליך הפלילי.

בקשת התובעת נדחתה תוך שנקבע שבחלק מטענות כתב ההגנה כמו גם מחוות הדעת משתמע שיש ניסיון גם לחלוק על הממצאים שנקבעו בהליך הפלילי, הודגש שניסיון זה לא יצלח וככל שתועלינה טענות סותרות בשלב ההוכחות הן לא תידונה (החלטה מתאריך 7/6/23).

בנסיבות אלה, בעיקר לאור התנגדות התובעת ובשים לב לתוכן חוות הדעת של הנתבע, לא מונתה באותו שלב מומחית מטעם בית המשפט וההכרעה נדחתה לאחר שמיעת עדויות המומחיות.

34. שתי המומחיות נדרשו לחקירה נגדית ארוכה ויסודית, תוך שמומחית הנתבע ישבה באולם בעת ברוב עדותה של מומחית התובע, חרף התנגדות עזה של ב"כ התובעת, וזאת בשים לב שהמדובר בעדות שבמומחיות ושאינן כל מניעה, בדרך כלל, שמומחה יהא נוכח בחקירת המומחה של הצד שכנגד. נהפוך הוא. הדבר מאפשר התייחסות לעדות המומחה שכנגד.

35. חקירת המומחית מטעם התובעת, התמקדה בניסיון להוכיח שלפני המומחית לא היה כל המידע הרלוונטי בנוגע לעברה של התובעת, ניסיון לייחס חלק מן הנכות לעבר, ובנוסף ניסיון להוכיח שהנכות שקבעה אינה מתיישבת עם רמת התפקוד של התובעת, כפי שהוכחה בהליך.

אשר לעברה הנפשי של התובעת, הטיפולים שעברה וההבחנות שניתנו על ידי המטפלים בה בעבר, השיבה המומחית שכפי שנכתב גם בחוות הדעת, כל החומר היה בפניה, היא ראתה לנכון לנסח את הדברים כפי שניסחה ולהתייחס בפירוט רק לחלקם. המומחית נשאלה כמעט על כל אירוע שהוזכר במסמכים קצינת בריאות הנפש בצה"ל והשיבה: **"אני לא יושבת עם התובעת על כל, אני עשיתי את העבודה שלי כפסיכיאטרית, עשיתי לקחתי אנמנזה מפורטת, עשיתי בדיקה פסיכיאטרית... לא עברתי איתה על כל..."** (פרוטוקול מתאריך 19/3/24, עמ' 113 שורה 32 ואילך). אשר לקשיים הנפשיים שתיארה קצינת בריאות הנפש השיבה המומחית שציינה קיומם של קשיים נפשיים בעבר בחוות דעתה ואולם השיבה שלא עלה בפניה הקשיים הנפשיים בעוצמה הזו שמתואר שם (שם, עמ' 117 שורה 26 ואילך).

בהמשך חזרה והסבירה המומחית שדו"ח קצינת בריאות הנפש מכיל הרבה מידע ולא כולו נכנס לתוך חוות הדעת, ולמרות האמור שם בתקופה הזו התובעת הייתה נערה סופר תפקודית, מצטיינת בלימודים ומתפקדת ברמה גבוהה (שם, עמ' 118 שורות 4 ואילך). אשר לתחושות הקשות של התובעת כתוצאה מהטירונות, השיבה המומחית שהרושם שלה היה שלא מדובר בטראומה במובן הפסיכיאטרי ואכן לא התייחסה לכך בחוות דעתה. אשר לאבחון התובעת על

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

ידי הפסיכולוגית המטפלת כמי סובלת מהפרעת אישיות עם נטייה דיכאונית, השיבה שהאבחנה היא של פסיכיאטרים, ולא מדובר בדיכאון במובן הפסיכיאטרי, אלא בסימפטומים של דכאון והרושם היה של גיל התבגרות סוער. אשר למה שנכתב שהתובעת מספרת דברים לא נכונים, השיבה המומחית, שאדם שמשקר כחלק מאופיו לא אומר את זה למטפל, והיא לחלוטין לא מסכימה שהתובעת במבנה שלה היא בן אדם שמשקר או שזו הכוונה שלה. המומחית הסבירה עוד שצריך לראות את הקונטקסט הכולל, ולא רק סימפטומים בודדים (שם, עמ' 142, שורה 29 ואילך).

הוסיפה המומחית והדגישה: **"כל התיאורים שלפני האירוע מעולם אף איש מקצוע שפגש אותה לא דיבר על פוסט-טראומה. כשמדברים על פוסט-טראומה מדברים על עוצמה שונה לגמרי של סימפטומים. לא דומה בכלל על שבר בהתפתחות של נערה שהמוח, דרך אגב המוח מתפתח עד גיל 24...25"** (שם, עמ' 143, שורות 24 ואילך). המומחית אף הדגישה ארוכות את קו השבר לפני האירוע ולאחריו.

אשר לאופן תפקוד התובעת לאחר האירוע, השיבה המומחית שהיא שורדת. המומחית השיבה שלא ידעה שהתובעת נסעה לחו"ל, ושכאשר פגשה את התובעת הייתה לה ירידה מאוד משמעותית חברתית. המומחית השיבה שהיא יודעת שנותרו לתובעת חברים אבל זה לא דומה למה שהיה לפני הפגיעה, לדעתה, חד משמעית יש ירידה חברתית. המומחית השיבה שהתובעת עובדת חצי משרה ומחזיקה בה בקושי. כמו כן, התייחסה המומחית לכך שהתובעת לא החזיקה בעבודה אחרת שהייתה חלום חייה. העדה לא זכרה האם התובעת סיפרה לה שהיא מנהלת פודקאסט או מוציאה סוירים.

העדה התבקשה להתייחס לאנשים שמאבחנים להם 40% נכות, אגב תשובתה שהיא מעריכה נכות גם בוועדות הביטוח הלאומי, והשיבה שחלק מן האנשים ניכר מהאנשים האלה עבדו באופן חלקי והשתכרו משכורות נמוכות. המומחית התבקשה להתייחס לסעיפים השונים בתקנות הביטוח הלאומי והשיבה שלדעתה הסעיף הרלוונטי הוא זה שמייחס 40% נכות. אשר לכך שהתובעת הפסיקה את הטיפול התרופתי, השיבה שלדעתה לא הייתה צריכה להפסיק והיא בספק אם אי פעם תוכל להפסיק טיפול תרופתי.

אשר לשאלה האם המצב הנפשי הקודם מקים נכות, השיבה המומחית בשלילה והסבירה שלדעתה אין לייחס חלק מן הנכות לעבר. המומחית גם השיבה שאם הייתה רואה את התובעת בעבר, לפני האירוע לא הייתה קובעת נכות, בוודאי שלא בגין פוסט-טראומה. המומחית גם שללה אפשרות שהנכות הייתה קשה יותר לאחר האירוע והתמתנה במהלך התקופה.

36. אשר למומחית הנתבע, הרי שהתובעת עשתה מאמץ להוכיח במסגרת חקירתה הנגדית, את חוסר הרלוונטיות בחוות הדעת, הן בשל חוסר מומחיותה במקרים מסוג זה, שכן המומחית הבהירה שאינה מטפלת בנפגעות תקיפה מינית והן בשל הנסיון לחלוק על ממצאי ההליך הפלילי, דבר שאינו אפשרי במסגרת תביעה זו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

המומחית אישרה שטרם כתיבת חוות הדעת לא עיינה בכתב האיטום ולא בהכרעת הדין מאידך עיינה בחוות הדעת של מומחים מטעם הנתבע בהליך הפלילי, שהוזמנו מטעם הסניגוריה לעניין מהות מעשיו של הנתבע (ונדחו על ידי בית המשפט). המומחית אף השיבה שלא ידעה שהנתבע הורשע בעת כתיבת חוות הדעת, אף שידעה שהואשם לגבי פגיעה ב- 3 נשים, לא ידעה במה הורשע ולא ידעה שריצה עונש מאסר.

אשר למצבה של התובעת, השיבה המומחית, שבעת שבדקה אותה היא הייתה אחרי תואר שני ומי שכל כך פגוע לא יכול לעשות תואר שני ולעבוד בעבודה שהתובעת עובדת בה, בנוסף התובעת מארגנת סימנרים, הרצאות, מזמינה את המלונות, אחראית על התוכן, בשביל לעשות את זה צריך להיות במצב נפשי טוב.

המומחית השיבה שהיא מסכימה עם האבחנה של תסמונת פוסט-טראומטית, והשיבה שאכן לפני הפגיעה לא הייתה אבחנה של תסמונת כזו וגם לא הייתה תסמונת כזו.

אשר לשיעור הנכות, שבה המומחית ועמדה על כך, שהתובעת למדה באוניברסיטה והיא עובדת, לדבריה אנשים עם 40% נכות לא יכולים לעבוד, לא יכולים ללמוד ולא יכולים להחזיק משרה כסוג המשרה שהתובעת מחזיקה. יחד עם זאת, המומחית אשרה שכפי שהיא כתבה התובעת הייתה בעת הפגיעה בת 19, עם נסיון דל ומדובר ביחסי חולה רופא ובמצב בו התובעת הייתה בנחיתות ובמקרה כזה הפגיעה מועצמת.

המומחית גם הסכימה שבמסמכי הצבא מדברים במקביל על ממוצע בגרויות גבוה, קשרים חברתיים והשיבה שבמצבה יכלה לסיים את הצבא. כמו כן השיבה המומחית שיש לתובעת נטייה קצת להעצים דברים. כאשר נשאלה כיצד האירועים האלה שתוארו אצל קצינת בריאות הנפש לא מתועדים אצל הפסיכולוגית שטיפלה בה באותה תקופה, השיבה שלא כל דבר נכתב ואולם היא הייתה מתעדת.

37. לאחר שהסתיימו העדויות שבתי וביקשתי את עמדת הצדדים בנוגע למינוי מומחית מטעם בית המשפט. התובעת שבה והתנגדה לכך נחרצות, בטענה שאין כל קושי לבית המשפט לקבוע את נכותה של התובעת, לטענת התובעת: **"תהא מסקנת כב' בית המשפט אשר לנכות אשר תהא, לא ניתן לומר שלאור הראיות המצויות בפניו ושכוללות הן חוות דעת והן ממצאים חלוטים מהבריור הפלילי, כב' בית המשפט ניצב בפני חוסר ראייתי או שיעדר את הכלים לקבוע מהי נכות התובעת"** (סעיף 1 לעמדת התובעת מתאריך 7/5/24). התובעת חזרה על עמדתה שמינוי מומחה אינו יכול להסתייע גם לאור המתכונת בה נוסחה חוות דעת הנתבע ובשל החשש המובנה להטעיית המומחה מטעם בית המשפט, כאשר יש בחוות הדעת נסיון להרהר אחר ממצאי ההליך הפלילי. טעם נוסף שהעלתה התובעת, הינו שכל בדיקה נוספת של התובעת תחשוף אותה מחדש לסבל קשה ומיותר, הכל גם ברוח תיקון החקיקה האחרון, שמבקש למנוע מצב מעין זה. עוד נטען שמינוי מומחית בשלב זה יעכב את ההליך ויביא לסרבולו.

הנתבע הותיר את הסוגייה לשיקול דעת בית המשפט.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

38. לאחר ששקלתי את עמדות הצדדים ואת נסיבות העניין, באתי לידי מסקנה שבמקרה זה, על אף שמינוי מומחית מטעם בית המשפט יכל להקל על המלאכה, אכן יש מספיק מידע אודות תפקוד התובעת ומצבה הנפשי המאפשר לאמוד את נכותה הנפשית. החלטתי זו נובעת בין היתר מעמדתה הנחרצת של התובעת שמעדיפה שלא להבדק על ידי מומחה נוסף, כאשר ניכר היה גם במהלך ההליך, שכל עיסוק נוסף בפרשה גורם לתובעת סבל נוסף ומרע את מצבה לתקופה, הכל גם ברוח החקיקה החדשה שנועדה בדיוק למנוע מצבים מסוג זה, בו נפגע עבירת מין נדרש להבדק על ידי שלושה מומחים.

במסגרת חוק בתי המשפט (תיקון מס' 96), התשע"ט-2018, ס"ח 84, הוסף סעיף 108א לחוק, בו נקבע, שבתביעה אזרחית בשל עבירת מין שהנתבע ביצע כלפי התובע והורשע בה, רשאי שר המשפטים לקבוע הוראות בדבר מינוי מומחה לבקשת תובע לשם מתן חוות דעת בכתב בעניין מצבו הרפואי של התובע. עוד נקבע בתיקון לחוק כי אם מינה בית המשפט מומחה מטעמו כאמור לעיל, לא יהיה רשאי בעל דין להביא עדות נוספת של מומחה לעניין הנדון, אלא ברשות בית המשפט מטעמים מיוחדים שיירשמו.

בתקנה 92 (א) לתקנות סדר הדין האזרחי, נקבע שבתביעה אזרחית לפי סעיף 108א לחוק בתי המשפט, יטיל בית המשפט את תשלום שכרו והוצאותיו של המומחה שמינה בית המשפט על הנתבע שהורשע, זולת אם שוכנע, מטעמים מיוחדים, כי קיימת הצדקה להטלתם על בעלי הדין או מי מהם, ויורה מה תהיה ההשתתפות של כל אחד מהם בהוצאות כאמור.

מטרתו של התיקון לחוק הייתה להקל על נפגע עבירת מין כך שיתאפשר לו, ככל שהוא חפץ בכך, להיבדק בידי מומחה אחד בעל מומחיות הצריכה לעניין, ובכך למנוע את הצורך להיבדק בידי מספר מומחים שונים. התיקון לחוק נועד להקל על החסמים העומדים בפני נפגעי עבירות מין בבואם להגיש תובענה אזרחית (וראו דברי ההסבר להצעת חוק בתי המשפט (תיקון מס' 90) (מינוי מומחה מטעם בית המשפט), התשע"ז-1917, ה"ח 1144, 1145-1144).

בעת הגשת תביעת התובעת תיקון זה טרם נכנס לתוקפו, ואולם רוח התיקון המכוונת לחסוף מנפגע עבירת מין בדיקות רבות על ידי מספר מומחים ראוי שתחול גם כאן.

בנוסף, אין לי אלא להסכים עם עמדת התובעת שניסוח חוות דעת מומחית הנתבע, שיש בה משום נסיון לערער את מהימנות התובעת בנוגע למה שאירע ובאילו נסיבות, עשויה ליצור קושי בפני מומחית שתמונה.

אשר על כן, שעה שלעמדת שני הצדדים ההכרעה ממילא נתונה בידי בית המשפט וקיימים הכלים לעשות כן, אין אלא לגשת למלאכת ההכרעה.

דין והכרעה - מצבה הרפואי והתפקודי של התובעת בתחום הנפשי

39. התובעת מבקשת לסמוך על חוות דעת המומחית מטעמה, ובהינתן הממצאים בחוות הדעת כמו גם הממצאים בהליך הפלילי, מבקשת לקבוע, שנכותה הרפואית והתפקודית עומדת על 40%. יחד עם זאת, שעה שהתובעת מודעת לבקשתה שבית המשפט הוא זה שיכריע בשיעור הנכות,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

מנתחת את סעיפים 34 ב' לתקנות הביטוח הלאומי, וטוענת שעניינה נכנס בגדר הסעיפים המחמירים (3), (4) או (5) בין 20% ל- 50% נכות, כאשר לטענתה נכותה היא בדיוק 40%, שעה שמדובר בנכות משולבת בכמה תחומים עמה מתמודדת התובעת מזה 8 שנים. התובעת מדגישה שמעולם היא לא טענה שהיא מחוסרת כל יכולת לעבוד או כל יכולת לתקשר עם הסביבה אלא שיכולות אלה נפגעו מאוד, והיא מנסה לדבוק בחיים, חרף הקשיים.

התובעת מבקשת עוד שלא לייחס כל נכות לעברה הנפשי, שעה שמדובר בקשיים העולים כדי מצב קודם המספיקים לקביעת נכות.

40. הנתבע לעומת זאת, דבק בחוות הדעת מטעמו וטוען שבהתאם לחוות הדעת מטעמו נותרו לתובעת 5% נכות בלבד בעקבות הפגיעה, בגין הפרעות חרדה. לטענת הנתבע אין ליתן שום משקל לחוות דעת מומחית התובעת שעה שחוות הדעת נעדרת התייחסות בסיסית לעברה הנפשי של התובעת. לטענת הנתבע המומחית השיבה בחקירתה שלא שאלה את התובעת על עבר זה, לרבות בנוגע לקיומן של מחשבות אובדניות. עוד נטען ששעה שמדובר במי שנותנת חוות דעת לנפגעות עבירות מין, הרי שחוות הדעת אינה אובייקטיבית והיא מוטה לטובת התובעת. באשר לכך שהכרעת הדין וגזר הדין לא היו בפני המומחית מטעמו, טוען הנתבע, שאלו כלל אינם רלוונטיים ויש לסמוך אך ורק על חוות הדעת מטעמו. הנתבע מוסיף שהתובעת לא סובלת מנכות תפקודית כלל אלא ההיפך הוא, אין לתובעת כל פגיעה בשכר או בתפקוד לאור העובדות שהוכחו.

41. בטרם הכרעה ראוי להתייחס לטענותיה החוזרות ונשנות של התובעת בנוגע למשקלן המוחלט, החלוט והבלתי מעורער שיש לקביעות בהליך הפלילי גם בהקשר זה, תוך נסיון לשוב ולהפנות לקביעות בית המשפט בע"א 8195/90 שצוטט לעיל. בניגוד לטענת התובעת, כפי שכבר הקדמתי ופרטתי לעיל, כל שנקבע שם בדעת הרוב היה שתסקיר הנפגע אינו חסר משקל לעניין שיעור הנזק הלא ממוני ובנוגע לעניין זה בלבד. הדברים עומדים נכוחה ומתיישבים עם דיני הנזיקין, לפיהן על הניזוק הנטל להוכיח את נזקו וככל שנטען לנכות יש לעשות כן באמצעות חוות דעת רפואית ובית המשפט הדן בשיעור הנזק, דן בהתאם למכלול הראיות המצויות לפניו.

קביעות בית המשפט בהליך הפלילי, לא ניתנו לצורך אומדן נזקיה של התובעת, הדבר לא עמד שם כלל לנגד עיני בית המשפט. עקרונות דיני הנזיקין, אומדן נכות ושיעור הנזק אינם חלק מן העניינים הנדונים בהליך הפלילי. מכאן שאף שהדברים שנאמרו שם עומדים בעינם, בהקשר בו נאמרו, אין בהם כדי להכריע בנוגע לסוגיות הנדונות לפני ואין מנוס אלא לדון ולהכריע בהתאם למכלול החומר שהובא לפני שחלקו לא היה כלל לפני בית המשפט שם (לדוגמא תיק הפסיכולוגית, שבית המשפט שם לא התיר את חשיפתו, ראו החלטה מתאריך 27/3/2019) ואם חלקן לא יכל הנתבע להתמודד (לדוגמא תסקיר הנפגעת), מה גם שבית המשפט בהליך הפלילי לא חשוף למה שארע לאחר שניתן פסק הדין שם ולאופן תפקודה של התובעת נכון לעת הזו.

42. בענייננו, מעדויות שתי המומחיות עלה שאין כלל מחלוקת שטרם האירועים לא סבלה התובעת מתסמונת פוסט-טראומטית, ולאחריו היא סובלת מתסמונת כזו. כך נרשם באופן מפורש

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

בחוות דעת הנתבע, וכך השיבה המומחית בחקירתה. המומחית גם הסכימה בעדותה עם הנסיבות שיש בהן כדי להעצים את הפגיעה – בהיות התובעת מטופלת צעירה, עם ידע ונסיון דלים הנמצאת בעמדת נחיתות למול מומחה רפואי גניקולוגי. הווה אומר, בין אם יש מקום לייחס משקל לעברה הנפשי של התובעת ובין אם לאו, הקביעה הנדרשת בהליך זה היא שיעור הנכות הנפשית בגין תסמונת פוסט-טראומטית שהתפתחה כתוצאה מן האירוע. ובהקשר זה קיימת מחלוקת בין המומחיות 40% נכות כקביעת מומחית התובעת ו- 5% נכות כקביעת מומחית הנתבע.

43. על מנת שהדיון יהא שלם, מן הראוי בכל זאת להתייחס למצבה הנפשי של התובעת קודם לאירועים. מתוך המסמכים שהוצגו, עולה שהתובעת חוותה בחייה הקצרים מספר משברים שהשפיעו על התנהגותה ומצבה. ממכלול החומר והעדויות, כפי שהתרשם בית המשפט בהליך הפלילי, גם התרשמותי היא שהתובעת לאורך חייה גילתה רגישות רבה לאירועים הפוקדים אותה, רגישות שהשפיעה על התנהגותה. כך בנוגע למשבר שחוותה בנוגע לדימוי גוף, משבר בכיתה ד' ומשבר בכתות הגבוהות יא' יב', על רקע מעבר דירה ומחלת אמה. כך גם כאשר ביקשה לעבור מקום שירות בצבא, שכן מקום השירות שהוקצה לה התנגש עם עקרונותיה. עוד ניתן להתרשם שהמשפחה היא משפחה מסורה ודואגת וכאשר ניכר שהתובעת במצוקה, התובעת זכתה מיד לטיפול ביוזמת המשפחה, דבר שאינו ברור מאליו. לאורך כל התקופה התובעת תפקדה היטב במסגרות – בית ספר, צופים וכד', ולא הוצגה פניה כלשהי מצד גורם חיצוני, בטענה שהתובעת אינה מתפקדת או זקוקה לטיפול. בטיפולים עלו תכנים שונים, שחלקם מאפיינים את משברי גיל ההתבגרות, חלקם הועצמו בפרספקטיבה של נערה צעירה בעת התרחשותם, וחלקם של הדברים נאמרו, יכול תוך האדרה מסויימת מצד התובעת ואמה, אגב מטרה של התובעת לעבור ממקום שירותה הצבאי.

מבלי להפחית מחומרת תחושותיה של התובעת בזמן אמת כתוצאה מאותם אירועים, אני מעדיפה בהקשר זה את עמדת מומחית התובעת שלא ראתה לקבוע נכות פסיכיאטרית קודמת בגין עברה של התובעת. שכן למול תקופות המשבר והתנהגויות שמאפיינות את גיל ההתבגרות, לרבות מחשבות על סיום החיים ואף נקיטת פעולות עליהן סיפרה התובעת לקצינת בריאות הנפש בדיעבד, כגון הטבעת הראש בכיור, או הליכה עם מספריים בכיס, ולמול הנתונים שנמסרו ותועדו שהתובעת סבלה מסימפטומים דיכאוניים בתקופות מסויימות וקשיי שינה; קיימים נתונים שמצביעים על התפקוד בפועל ומכניסים את אותם קשיים לפרפורציה – התובעת סיימה לימודיה בהצטיינות, הייתה מעורבת בחברה, רשג"דית בצופים, לקחה חלק בפעילות התנדבותית, הייתה פעילה פוליטית ובמהלך הצבא למרות התחושות הקשות שחוותה בטירונות, סיימה קורס בהצטיינות ולא היו תלונות על תפקודה. התובעת גויסה ושחררה בפרופיל 97, וזאת לאחר שפרטה את מצבה בפתחות הן טרם הגיוס ובעת שביקשה לעבור בסיס. סימפטומים דיכאוניים, אישיות בעלת קווים נרקסיסטיים ותגובה עצימה לאירועים במהלך החיים אינם מקימים כשלעצמם נכות, מקום שהתפקוד תקין ומקום שהסימפטומים הנפשיים חולפים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

יתירה מזו, אין מחלוקת שקודם לפגיעה התובעת לא נזקקה לטיפול נפשי רצוף, ואף לא נטלה טיפול תרופתי וגם כאשר הומלצה לה תרופה טבעית לא נטלה אותה. בנסיבות אלה, על אף משברים כאלה ואחרים, מצבה אינו נכנס בגדר סעיף 34 (א) (2) או (ב) (2) לתקנות הביטוח הלאומי הקובע כי נכות תנתן במקום שקיימת "הפרעה קלה בתפקוד הנפשי או החברתי, הגבלה קלה עד בינונית של כושר העבודה", בוודאי לא כנכות לצמיתות כפי שדורשת קביעת נכות בגין מצב נפשי קודם. גם אם יש מצב קודם הרי שהוא נכנס דווקא לגדר סעיף 34 (א) (1) או (ב) (1), שאינו מקנה כל נכות.

המומחית מטעם הנתבע שקבעה את הנכות בגין מצב קודם, התעלמה מרמת התפקוד של התובעת ולא התייחסה לקיומן של הגבלות כלשהן בתפקוד ומשכך לא ניתן לקבל את קביעתה בהקשר זה. התובעת לא אובחנה בעבר מעולם כמי שסובלת מדכאון (להבדיל מסימפטומים דיכאוניים) ובוודאי לא מתסמונת פוסט-טראומטית. משכך, גם אם אניח שלתובעת מגבלות נפשיות קודמות, אלה אינן מהוות נכות בגין פוסט-טראומה, שזו הנכות שנגרמה מן הפגיעה ומשכך, יש לאמוד את נכותה בשל פוסט-טראומה, בגין הפגיעה בלא כל קשר למצבה הנפשי קודם לכן.

44. אשר לנכותה של התובעת בעקבות הפוסט-טראומה שהיא חווה כתוצאה מן הפגיעה, בחינת העובדות מעלה, שלא ניתן לקבל את קביעות שתי המומחיות כלשונן ויש להעבירן בשבת העובדות והראיות לאמוד את נכותה של התובעת בהתאם לנתונים שהוכחו בנוגע לעוצמת הפגיעה ובהתאם לרמת התפקוד שהוכחה. הרושם הוא שמומחית התובעת נמנעה מליתן משקל מתאים לתפקוד הנוכחי ולא מתייחסת כלל לעבודתה הקבועה של התובעת החל משנת 2021, כאשר חוות הדעת נכתבה ביוני 2022, להיקף התפקיד שמבצעת התובעת, האחריות שמונחת על כתפיה, הצלחתה בעבודה ואפילו שיעור שכרה המכובד למחצית משרה. המומחית גם נמנעה מלבחון שינוי לטובה במצבה של התובעת עם חלוף הזמן, כפי שעלה מן הראיות.

המומחית מטעם הנתבע, נמנעה מליתן משקל מספיק לעוצמת הפגיעה עד כדי איונה, בשעה שברי שמצבה של התובעת לאחר הפגיעה קשה שבעתיים, מזה שקדם לו ובכל זאת ראתה המומחית לייחס לעברה של התובעת 10% ולמצבה לאחר הפגיעה 5%. מדובר בקביעה שאינה מתיישבת עם העובדות, כפי שחלקים אחרים בחוות הדעת לא התיישבו עם עובדות הכרעת הדין וניסו לערער את גרסת התובעת במקום שלא ניתן כלל לעשות כן.

45. סעיף 34 (ב) אומד את שיעור הנכות בגין פגיעה פוסט-טראומטית, כאשר המדדים הדורשים בחינה הם קיומה של רמיסיה מלאה או חלקית, סימנים קליניים, צורך בטיפול תרופתי, הפרעה בתפקוד הנפשי או החברתי, הגבלה בכושר העבודה – יש לבחון איפא את מצבה של התובעת בהתאם למדדים אלו.

התובעת והעדים מטעמה תארו בתצהירים את מצבה לאחר האירוע, הדברים קיבלו ביטוי גם בהליך בפלילי, ובמיוחד קיים ביטוי אובייקטיבי ומפורט בחומר מטעם קצינת בריאות הנפש שצורף על ידי הנתבע, ובחומר הרפואי שצרפה התובעת עצמה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

מן החומר עולה, שמאז הפגיעה ולאחריה, מצבה הנפשי של התובעת השתנה לרעה באופן משמעותי, היא החלה לסבול מהתקפי חרדה משמעותיים, קשיי שינה, מצב נפשי סוער וקשיי תפקוד. התובעת אובחנה על ידי רשויות הצבא כסובלת מתסמונת פוסט-טראומטית, התקשתה בתפקוד ונזקקה לטיפול נפשי ותרופתי רצוף, הן במסגרת הצבא והן מחוצה לה. הטיפול התרופתי הופסק על ידה אך לאחרונה והיא ממשיכה בטיפול נפשי בתדירות משתנה עד לעת הזו.

במקביל, על אף הקשיים הנפשיים והאחרים, ניכר שלתובעת כוחות ויכולת לתפקד כאשר ישנן תקופות קשות יותר ותקופות רגועות, דבר שהושפע גם מן ההליכים המשפטיים ואירועים חיצוניים. התובעת החלה בלימודים באוניברסיטה הפתוחה עוד בצבא, לאחר הצבא סיימה לימודי תואר ראשון, סיימה תואר שני, כשהיא שוקדת בשנה האחרונה על עבודת התיזה ואולם לטענתה מתקשה לסיימה בשל מצבה. התובעת נמנעה מלהגיש גליון ציונים באוניברסיטה, או ראייה כלשהי על עיכוב שנגרם בלימודיה.

בנוסף, התובעת עבדה בעבודות שונות ואולם לטענתה לא צלחה בהן לרבות בעבודות מלצרות. התובעת אף טענה שהתקבלה לעבודה שהייתה חלום חייה, ואולם נאלצה לעזוב אותה שכן לא עמדה בדרישות. טענות התובעת בהקשר זה לא נתמכו במסמכים אובייקטיביים ממקומות העבודה או עדים, והלכה למעשה, ניכר שהתובעת נמצאת למעשה עד לעת הזו, בדומה לצעירים בגילה, בשלב של השלמת לימודים והתבססות בעבודה ובמקצוע.

כפי שהתברר בדיון, התובעת עובדת מזו תקופה ממושכת במקום עבודה אחד, בסוג עבודה שמתאים לערכיה, לטענתה בהיקף של חצי משרה ומרוויחה שכר של כ-8,000 ₪ לחודש, לאחר שלאחרונה קיבלה העלאה בשכר. במסגרת העבודה, כפי שעלה מדברי התובעת מרוצים מתפקודה ויחד עם זאת מתחשבים במצבה, התובעת אחראית על עריכת מפגשים, כנסים, ואף מנחה פודקאסט, ומהאמור ניתן ללמוד שהיא באינטראקציה עם אנשים ויש לה תחומי אחריות. גם בהקשר זה לא הובאו ראיות ממקום העבודה, יחד עם זאת, התובעת ענתה לכל השאלות בהרחבה, פרטה עובדות הגם שיכול שאינן משרתות את טיעוניה, ואני מוצאת גם בהקשר זה את עדותה מהימנה.

אשר לפן חברתי, גם אם אניח שחל צמצום מסויים אצל התובעת בהקשר זה, מדבריה ומן העדויות שנשמעו, עלה שיש לה חברות, שהיא נוסעת לחו"ל עם חברות, משפחה או לבד, ומכאן שגם בהקשר זה הפגיעה שנגרמה מוגבלת.

התובעת נמצאת בזוגיות גרה בדירת שותפות, מה שמלמד על יכולתה לתפקד במסגרת חיים עצמאיים.

בחינת מצבה הנפשי, החברתי והתעסוקתי של התובעת, מעלה שהערכת נכותה בשיעור של 40% על ידי המומחית מטעמה היא הערכה מוגזמת שאינה משקפת את רמת התפקוד. אכן קיימת לתובעת הפרעה בתפקוד החברתי והנפשי ואף בתחום התעסוקתי ואכן ניתן לקבוע שעוברות על

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

התובעת תקופות לא פשוטות ואולם מאידך קיים תפקוד וקיימת הטבה במצבה, אף שניכר שהפגיעה הותירה ותותיר את אותותיה על התובעת לאורך השנים במידה לא מבוטלת.

רמת התפקוד של התובעת ומצבה אינם מתיישבים עם הגדרה של הפרעה קשה או ניכרת וגם ההגבלה על כושר העבודה אינה קשה או ניכרת הגם שהיא קיימת. גם מעדותה של מומחית התובעת עצמה, עלה שרמת התפקוד אינה מתיישבת עם רמת תפקוד מצופה של אנשים עם 40% נכות. המומחית השיבה בכנות שמנסיונה בוועדות המוסד לביטוח לאומי אנשים עם 40% נכות עובדים לכל היותר בעבודות מוגבלות וחלקיות. אף שהתובעת עובדת בחצי משרה, ניכר שהיא עובדת בעבודה משמעותית, עם דרישות לא מבוטלות ועומדת בכך, זאת לצד לימודים באוניברסיטה ועמידה בדרישות לתואר שני עם תיזה. ניכר שהתיאורים הקשים בחוות דעת מומחית התובעת הם בעיקר בתקופה הסמוכה לאירועים, כאשר בעת הזו בעיקר לאחר סיום ההליכים הפליליים, ישנן עליות וירידות במצבה של התובעת בעיקר בתגובה לאירועים, כגון דיונים בהליך המשפטי, או אירועים נקודתיים אחרים.

אדגיש שהוכח שהתובעת זקוקה לטיפול תרופתי הגם שלעת הזו היא לא נוטלת אותו ומסתדרת בלעדיו בהקשר זה.

אחר כל האמור לעיל, אני קובעת שמגבלותיה של התובעת ומצבה הנפשי מתאימים, לטווח שבין סעיפים 34 (3) ל-34 (4) לתקנות הביטוח הלאומי, כאשר מצבה אינו בגדר רמיסיה מלאה, אלא מתאים יותר לרמיסיה חלקית, כאשר קיים צורך בטיפול תרופתי קבוע וכאשר את ההפרעה בתפקוד הנפשי והחברתי ובכושר העבודה ראוי להגדיר כהגבלה והפרעה בינונית ולא דווקא ניכרת. אדגיש שמקובלת עלי עדותה של מומחית התובעת, שהתובעת זקוקה לטיפול תרופתי ושנטילת טיפול תרופתי רציף יכול להקל ולייצב את מצבה. בנסיבות שהוכחו לפני אני קובעת שנכותה של התובעת בגין תסמונת פוסט-טראומטית עומדת על 25% לצמיתות.

46. אשר לפגיעתה התפקודית של התובעת, לטעמי היא זהה לנכותה הרפואית.

הלכה היא, שהנכות התפקודית נקבעת בידי בית-המשפט על-יסוד מכלול הראיות והנסיבות שלפניו. הנכות הרפואית משמשת נקודת מוצא, אולם יש להוסיף ולבחון את השפעתה על הנפגע המסוים. כך, בין השאר, יש לתת משקל להיקפה, אופייה ומיקומה של הפגיעה, ולהתייחס להשפעתה של הנכות על מקצועו של הנפגע תוך התחשבות בגילו, השכלתו וכישוריו. משקל ממשי יינתן לראיות הנוגעות להשלכה התפקודית בפועל, למשל – שינויים שחלו בשכר הנפגע (ע"א 3049/93 גירוגיסיאן נ' רמזי, (8/6/1995) (להלן: "עניין גירוגיסיאן"); ע"א 2113/90 אדלר נ' סוכנויות דרום בע"מ (21/12/1992); ע"א 6601/07 אבו סרחאן נ' כלל חברה לביטוח בע"מ (23/8/2010)).

הנחת המוצא היא, שנכותו התפקודית של הניזוק היא פועל יוצא של הנכות הרפואית, ולשיעור הנכות הרפואית יש משקל רב בקביעת שיעור הפגיעה בכושר השתכרותו (ע"א 8799/08 הסתדרות מדיציניית הדסה נ' פלוני (21.3.11) פסקה 34 לפסק-הדין) וכן ע"א 4302/08 שלמייב נ' בדארנה (25.7.10) פסקה 8 לפסק-הדין).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 22-06-29294

הנחת מוצא זו תקפה ביתר שאת בעניינם של קטינים ושל צעירים בתחילת דרכם התעסוקתית, ומכאן שבעיקרו של דבר לגבי קטינים וצעירים קיימת זהות בין הנכות הרפואית לזו התפקודית, ובין שתי אלה לגריעה מכושר ההשתכרות (לסקירת הפסיקה ראו: ע"א 9873/06 כלל נ' פפו (22.3.09); ע"א 7548/13 שפורן נ' תורג'מן, פסקה 4 והאסמכתאות שם (27/1/2014)); חריגה מכלל זה שמורה למצבים הנובעים מאופי הנכות ומאפייני הניזוק (ראו לדוגמא: ע"א 7008/09 עבד אל רחים נ' עבד אל קאדר (7.9.10)).

47. במקרה דנן, כאשר מדובר בפגיעה נפשית, בבחורה צעירה שטרם כתבה את סיפור חייה במועד הפגיעה, שהמדדים לבחינתה הם הלכה למעשה מדדים תפקודיים, שעה שהנכות הרפואית נקבעה בין היתר בהינתן התפקוד בפועל, יש לקבוע שהנכות הרפואית שווה לנכות התפקודית.

בבואי לקבוע את הפגיעה התפקודית בתובעת, לקחתי בחשבון שרמת תפקוד התובעת נובעת גם מנתוני הבסיסיים שהיו במילא מעל הממוצע, הן בהישגים והן בעשייה, כפי שהוכיחה לאורך השנים ומכאן, שעל אף התפקוד הנוכחי שהוא יחסית גבוה בנתונים שהוכחו, ניתן לקבוע שנגרעו לפחות 25% מכושר עבודתה ומרמת תפקודה, הכל גם בשים לב לעדותה, בנוגע לפגיעה הקשה באמון שהיא חווה ביחסיה עם בני המין השני, דבר שיש בו גם לפגוע במצבה החברתי וגם בהיקף הפעולות שהיא נכונה לעשות בעבודתה.

התובעת, בחורה נבונה בעלת מוטיבציה, עשתה ועושה בשנים האחרונות מאמצים על מנת להתקדם ולהתגבר על פגיעותיה. מאמציה של התובעת, כמו גם המוטיבציה שלה אינם צריכים לפעול כנגדה. נהפוך הוא. הם מלמדים על הפוטנציאל הגדול שקיים בתובעת מלכתחילה ויש להעריך את הפגיעה הרפואית והתפקודית בתובעת באופן הוגן שאינו מקפח אותה. שיעור נכות של 25% הוא שיעור שמבטא באופן הוגן את הפגיעה בה.

משנקבעה הנכות הרפואית והתפקודית, יש לדון בשיעור הנזק.

שיעור הנזק

48. למען הנוחות אחזור על הנתונים הרלוונטיים הנדרשים:
- התובעת ילידת: 27/8/1996.
 - מועד הפגיעה: 1/9/15.
 - גיל התובעת בעת הפגיעה: 19.
 - גיל התובעת כיום: 27 ו-10 חודשים
 - שיעור נכות רפואית ותפקודית: 25%.

הפסדי שכר לעבר

49. התובעת טוענת שנתונייה טובים מאוד כפי שפורט לעיל ובכל זאת היא עובדת רק חצי משרה ומשתכרת רק 8,000 ₪. לטענתה, בשים לב לשכר הממוצע במשק הפסדיה עומדים על כ-5,000 ₪ לחודש. באשר לתקופת העבר, בהתחשב בכך שבחלק מן הזמן הייתה התובעת צעירה מאוד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

ועדיין למדה לתואר ראשון, מציעה התובעת לחשב את הפסדי העבר באופן גלובלי מתון ולהעמידם על 2,500 ₪ לחודש ובסה"כ 270,000 ₪, כאשר לסכום זה יש להוסיף הפסדי פנסיה.

50. הנתבע טוען שלא נגרמו לתובעת כלל הפסדי שכר, שכן נכותה אינה תפקודית, היא מרוויחה 8,000 ₪ בחצי משרה ולו תעבוד משרה מלאה תרוויח 16,000 ₪, מעל השכר הממוצע במשק.

51. בעת האירועים הייתה התובעת חיילת. בהתאם לתצהירה התובעת התגייסה בתאריך 5/1/15 ובהינתן משך שירות של שנתיים ימים, השתחררה בתאריך 4/1/17. בתקופת שירותה בצבא התובעת לא עבדה לפני הפגיעה ולאחריה ומשכך לא נגרמו לה הפסדי שכר.

עוד במהלך הצבא החלה התובעת ללמוד באוניברסיטה הפתוחה, ולאחר שחרורה השלימה לימודים לתואר ראשון במדעי המדינה והיסטוריה של המזרח התיכון. התובעת סיימה תואר ראשון ושני ונותרה לה עבודת התיזה. בעת עדותה הייתה עדיין בשלב כתיבת עבודת התיזה, שלוש שנים מאז תחילת התואר השני, שעה שלטענתה הייתה אמורה לסיים את התואר השני בשנתיים. בעת לימודיה לטענתה הלכה פעם בשבוע ללימודים ופעמיים בשבוע למשרד. כיום היא כבר כמעט לא הולכת לאוניברסיטה ומגיעה, לדבריה, אך פעמיים בשבוע למשרד.

52. כידוע הפסדי שכר לעבר הם נזק מיוחד שטעון הוכחה, אולם במקרה כמו של התובעת של צעירה בתחילת דרכה, שטרם השתלבה בשוק העבודה במועד הפגיעה, אין אפשרות ברורה לקבוע את ההפסד שנגרם, מאידך די ברור שהפגיעה הנפשית שנגרמה לה, שיבשה את חייה ואת תפקודה לפחות בגובה שיעור הנכות התפקודית.

קביעת הפסדי השכר לתקופת העבר, אינה פשוטה בנסיבותיה של התובעת וברי שיש תקופות שלגביהם אין לחשב הפסדי שכר שזו תקופת הצבא. בתקופות האחרות הייתה התובעת סטודנטית באוניברסיטה וגם אם יכלה לעבוד, הרי סביר לקבוע שלא מדובר בעבודה רציפה עקב בחינות, לחץ בלימודים ומכלול הדרישות והמטלות שהיו מוטלות על התובעת כסטודנטית באותה תקופה.

כאשר קיים קושי לחשב את הפסדי ההשתכרות בעבר, מטעמים אובייקטיביים של העדר נתונים מדויקים וחד משמעיים, ובמקרים אלה, ניתן לעיתים לפסוק בגין ראש נזק זה פיצוי בהתאם לאומדן, המתיישב עם הנתונים שהוכחו (השוו בהתאמה לת"א (ת"א) 1714/04 עזבון המנוח תומר נעים ז"ל נ' קיינר יזהר (18.11.2009), עא (ת"א) 37453-01-13 ע.ג בית נוי בע"מ נ' אהרון אבולוף (5.3.84)).

במקרה דנן, בנסיבותיה של התובעת יש קושי לחשב את ההפסד שנגרם לתובעת, אך כי סביר לקבוע שמצבה של התובעת עקב האירועים הקשה עליה להשתלב בעבודות התואמות את בני גילה, כמו עבודות מלצרות, וכי עקב מצבה הנפשי לרבות העיסוק בהליך המשפטי התקשתה לעבוד שעות רבות.

בהינתן שצעירים בתחילת דרכם לאחר השחרור מהצבא, בעיקר שעה שהם לומדים באוניברסיטה בדרך כלל עובדים בעבודות זמניות ומרוויחים שכר נמוך יותר ניתן לקבוע את

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

בסיס שכרה הממוצע של התובעת לאורך התקופה כולה תוך נגזרת מהשכר הממוצע במשק לאורך התקופה בסך של כ- 6,500 ₪.

החל ממועד שחרורה של התובעת 4/1/17 ועד לעת הזו חלפו כ- 90 חודשים.

בשים לב לנתונים המפורטים, ובשים לב לשיעור נכותה של התובעת, אני רואה להעמיד את הפסדי העבר על סכום גלובלי מעוגל של 170,000 ₪, סכום הלוך בחשבון הפסדי פנסיה וריבית מאמצע התקופה.

גריעה מכוסר השתכרות

53. התובעת טוענת שיש לפסוק לה פיצוי אקטוארי בהתאם לשיעור נכות של 40% ושכר ממוצע במשק בגובה של 13,000 ₪, סכום המגיע לטעמה לסך של 1,456,000 ₪, בצירוף פנסיה של 12.5%.

54. הנתבע טוען מנגד שלא יגרמו לה כל הפסדי שכר, בשים לב לשיעור שכרה בחצי משרה ומשכך אין לפסוק דבר.

55. ההלכה בעניין בסיס שכרם של קטינים וצעירים, ידועה ולא יכולה להיות נתונה במחלוקת. בע"א 10064/02 **מגדל חברה לביטוח בע"מ נ' רים אבו חנא** (27/9/05), קבע בית המשפט העליון את ההלכה עליה חזר בית המשפט בעקביות גם בפסיקה מאוחרת יותר, כי לגבי קטין וצעיר בתחילת דרכו, ראוי ככלל לקביעת הפסדי שכר בהתאם לשכר ממוצע במשק, אף כי המדובר בחזקה הניתנת לסתירה, בשים לב לגילו של הקטין ונתוניו.

בענייננו, יש לקבל את טענת התובעת שהנתבע כלל לא חלק עליה, שיש לחשב את הפסדיה בהתאם לשכר ממוצע במשק.

אשר לשיעור השכר הממוצע במשק, בניגוד לחישוב התובעת, ההלכה היא שיש להתחשב בשיעור השכר הממוצע לישראלים ועובדים זרים (ראו: עא 267/12 **סרגי דוידנקו נ' הפול - המאגר הישראלי לביטוח רכב בע"מ** (27/7/14)).

בהתאם להודעה לתקשורת מתאריך 4/6/24 של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה השכר הממוצע האחרון שנמדד בחודש מרץ 2024, לעובדים ישראלים וזרים עומד על 13,831 ₪, וזה בסיס השכר הרלוונטי לענייננו.

בהינתן שיעור הפגיעה בתובעת ואופן תפקודה, ובשים לב לגילה הצעיר בעת הפגיעה ולהתרשמות שפגיעה זו גורמת לה, ובשים לב לשיעור הנכות הותאם למצבה כפי שהוכח, ראוי לחשב את הפסדיה בהתאם לחישוב אקטוארי מלא. זאת גם בהינתן קיבוע השכר לכל התקופה, כאשר ניתן להניח שבשל נתונה יכולה התובעת להגיע לשכר גבוה יותר.

אדגיש, כי חריצותה של התובעת, העובדה שחרף מגבלותיה היא ממשיכה לתפקד, אינה צריכה לפעול כנגדה. מחוות דעת המומחית מטעמה ומתצהירה ועדותה של התובעת ניתן ללמוד על

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

פגיעה בתפקודה ובין היתר בתפקודה בעבודה ובקשת העבודות בהן תוכל לעבוד. אכן בהחלט אפשר והתובעת תנתב את עצמה לעבודות המתאימות למצבה ואין ספק שתעשה חייל, אך לא ניתן להתעלם מהפגיעה שנגרמה ומההפסד שעשוי להיגרם לה לאורך שנות עבודתה הרבות כפי שמבקש הנתבע לקבוע.

בהינתן גילה של התובעת, משך הזמן שנותר לה עד לפנסיה ושיעור ההיוון הרלוונטי, שיעור פנסיה של 12.5% אני מעמידה את הפיצוי על סכום מעוגל של 1,075,000 ₪.

הוצאות רפואיות ואחרות

56. התובעת טוענת שמאז הפגיעה היא מצויה בטיפול רציף ואינטנסיבי, הן תרופתי, הן אצל פסיכיאטר והן באמצעות הקליניקה לנפגעי תקיפה מינית. עוד טוענת התובעת שבהתאם לתסקיר קצין המבחן כמו גם חוות הדעת הרפואית מטעמה היא תזקק לטיפול מאסיבי לכל ימי חייה. לטענת התובעת מדובר בסכום של 1,250 ₪ לחודש, כאשר הטיפולים בקופת חולים בהתאם לסל הבריאות מוגבלים ל- 12 עד 24 טיפולים לשנה ומכל מקום חשוב שנפגע תקיפה מינית יטופל על ידי המטפל אליו הוא התרגל.

המומחית מטעם התובעת המליצה בחוות דעת כי בעתיד הנראה לעיין תקבל התובעת טיפול פסיכולוגי ממושך וממוקד טראומה מינית בתדירות של פעמיים בשבוע לאורך חמש השנים הבאות ובתדירות של אחת לשבוע עד אחת לשבועיים בהמשך חייה. בנוסף לאורך השנים בתקופות עתירות סטרס תזקק התובעת להגברת התדירות לפעמיים בשבוע. עוד הומלץ בטווח הנראה לעיין למעקב פסיכיאטרי בתדירות של אחת לחודש לבין אחת לחצי שנה, בהתאם לקשיים בחייה ולהחמרת תחושות הלחץ והחרדה. בנוסף, בטווח חמש השנים הבאות הומלץ על תהליך שיקומי בכל הקשור לשיקולים יכולותיה המקצועיות והחברתיות של התובעת כמו גם שיקום מסוגלותה למערכת יחסים זוגית בריאה ומספקת.

57. המומחית מטעם הנתבע, כלל לא התייחסה לטיפול לו זקוקה התובעת אם בכלל, ואלו הנתבע עצמו טוען שכל הנתבע בהקשר זה טוען הוכחה בפועל תוך נימוק למה בדיוק נדרשת התובעת להוצאות שאינן כלולות בסל, נימוק והוכחה שלא הוצגו מלבד מילים כלליות.

58. התובעת לא התייחסה בתצהירה במפורש לכמות הטיפולים שהיא נדרשת להם במועד מתן התצהיר, והחומר שצורף התייחס לטיפולים בשנת 2016 וכן מסיכום פסיכיאטרי עדכני מתאריך 15/6/23, עולה שמדובר ב- 4 פגישות ונרשם שמאז נובמבר 22 התובעת לא הרגישה צורך במעקב.

התובעת צרפה קבלות החל משנת 2017, בעבור טיפול פסיכולוגי ופסיכיאטרי, שאינן מצביעות על טיפול רציף וסכומן עומד על 35,690 בגין טיפול פסיכולוגי ו- 3,600 ₪ על טיפול פסיכיאטרי. דהיינו קבלות בסכום 39,920 ₪. התובעת טענה שמדובר בקבלות חלקיות, ואולם שעה שניכר שהתשלום בוצע בשיקים והעברות לחשבון המטפל לא הייתה כל מניעה להציג נתונים מלאים אודות הסכומים שהוציאה התובעת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 22-06-29294

בשים לב לפגיעתה של התובעת, למצבה הנפשי, ולצורך החוזר ונשנה של התובעת לטיפול רפואי, ובהינתן עקרון העל של תורת הנזיקין אודות השבת המצב לקדמותו ופסיקת סכום, אשר באמצעותו יועמד הנפגע, ככל האפשר, באותו מצב בו הוא היה נתון, אלמלא בוצע כלפיו מעשה הנזיקין (ראו, ע"א 357/80 נעים נ' ברדה (15/7/1982)), נקבע בפסיקה כי נפגע זכאי לפיצויים בגין הוצאות רפואיות שהוציא לאחר הפגיעה, הנחוצות באופן סביר לשם החזרת המצב לקדמותו.

אמנם, עסקינן בינזק מיוחד, הטעון פירוט והוכחה, הן בדבר הצורך בהוצאתו והן בדבר עלותו (ראה: ע"א 4986/91 המגן חברה לביטוח בע"מ נ' נחום (22/3/1994)), ברם, הוכח לפניי מפי מומחית התובעת כמו גם הגורמים המטפלים שהתובעת נדרשה לטיפולם רפואיים וניכר שתידרש לכאלה גם בעתיד, בשים לב לשיעור נכותה ומצבה הנפשי כפי שניתן היה להתרשם הימנו גם בדיון. גם מקובלת הטענה שהתובעת לא תוכל לקבל את מלוא הטיפול לו היא זקוקה במערכת הציבורית. הנתבע כלל לא התמודד עם טענה זו.

בנסיבות שפורטו, נכון לפסוק הוצאות סבירות על דרך האומדנה, בשים לב להוצאות שהיו בעבר, כאשר יש לקחת בחשבון שבעבר נזקקה התובעת לטיפול רציף ועצים יותר נוכח מצבה וכיום כפי שעולה מן החומר שצרפה התובעת עצמה, תדירות הטיפולים פחתה.

בנסיבות העניין, בשים לב לכל הנתונים המפורטים עד כאן, בשים לב לטיפולים שקיבלה התובעת בעבר ולצורך בטיפולים עתידיים הגם שלא בתדירות עליה הצביעה המומחית מטעמה, ובשים לב להוצאותיה אני אומדת את הוצאות התובעת, עליהן לא תקבל החזר בסכום של 150,000 ₪ לעבר ולעתיד.

עזרת הזולת לעבר ולעתיד

59. התובעת מפנה לאמור בתצהירה ובתצהיר אמה בנוגע להיקף העזרה לה נדרשה לאחר הפגיעה. לטענת התובעת יש לפסוק לה פיצוי בגין עזרת הזולת גם בהינתן העובדה שהתובעת ממשיכה לחוות משברים הדורשים סיוע גם במשימות משק הבית והפוגעים ביכולת הרצייה וההתמדה. לטענת התובעת יש לפסוק לה סכום של 100,000 ₪ בעברה ועוד 200,000 ₪ גלובלי בעבור העתיד.

60. לטענת הנתבע, הנטען בנוגע לעזרת הזולת טעון הוכחה בפועל, תוך נימוק מה בדיוק נדרשת התובעת לעזרה והוצאות רפואיות שאינן כלולות בסל הבריאות, לטענת הנתבע, נימוק והוכחה כאלה לא הוצגו מלבד מילים כלליות ואין לפסוק לדבר.

61. אין מחלוקת שהתובעת לא נעזרה בעזרה בשכר וקיבלה את העזרה לה הייתה זקוקה מהוריה, ואולם בעובדה זו אין כדי להצדיק קביעה שלא הייתה זקוקה לעזרה או שלילת כל פיצוי כפי שמבקש הנתבע לקבוע.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

ההלכה היא, שאם ניזוק זקוק לעזרה שניתנה לו על-ידי קרוב משפחה, אין לראות בכך בלבד, עילה לשלילת הזכות לקבל פיצוי מן המזיק (דוד קציר, פיצויים בשל נזק גוף, התשנ"ח 1997, בעמ' 424, ראה גם ע"א 93/73 שושני נ' קראוז ואח' (27/12/1973). לכן השאלה איננה אם התובע קיבל בפועל עזרת צד ג', אלא אם היה זכאי לקבלת עזרה כזאת ואם זו ניתנה לו בין על ידי אדם שאיננו קרוב משפחה ובין על ידי קרוב. התשובה לשאלה האחרונה יכול שתשפיע על שיעורו של הפיצוי.

בנסיבות העניין, ניתן בהחלט לקבוע, כי אכן התובעת היתה זקוקה לעזרת צד ג', במובן זה שבתקופה הסמוכה לפגיעה נזקקה לטיפול ותמיכה, כמתואר בתצהירה ובתצהיר אמה. יודגש שהאם והתובעת לא נחקרו על הדברים ובהינתן הקביעה שעדותן מהימנה, אין אלא לקבל את דבריהן גם בהקשר זה. אשר לעתיד, נראה שהתובעת התאוששה במידה לא מועטה, היא מתגוררת בדירת שותפות, עובדת בחצי משרה כמתואר לעיל ואף משלימה את עבודת התיזה. הגם שיכול שתהיינה תקופות שהתובעת תזקק לעזרה מסויימת, אין מקום לקבוע כי המדובר בעזרה רציפה.

גם בהקשר זה יש לקבוע סכום גלובלי סביר, המבטא מחד את העזרה המסיבית לה נזקקה התובעת בעבר, ואת ההערכה הסבירה שיכול ותהיינה תקופות בהן תזקק לעזרה ממשית בעתיד.

במכלול נסיבות העניין, אני מוצאת לנכון להעמיד את עזרת הצד ג' לעבר ולעתיד על סכום של **100,000 ₪**.

נזק לא ממוני

62. התובעת טוענת שחוותה תקיפה חמורה בגיל שברירי ומעצב בסיטואציה טיפולית, תוך שהיא מצויה בעמדת "שבי" אצל בעל מרות, ומדובר בפרמטרים קריטיים להערכת נכותה שאפילו מומחית הנתבעת נאלצה להסכים להם. לטענת התובעת היא חייה את חייה כקורבן לעבירות מין קשות שבוצעו בה, תוך השגת הסכמתה במרמה ותחבולה, היא מוצפת רגשות בושה, סלידה, אשם וחשה שבזותה והושפלה עד עפר. לשיטת התובעת, הפיצוי באב הנזק הלא ממוני חייב להביא בחשבון את הקשיים שנגרמו לתובעת וימשיכו להגרם בדמות סבל, כאב, מחשבות חודרניות, אובדן תחושת הביטחון ביחסים בינאישיים וחברתיים וכן ביחסי עבודה והיא זכאית בנוסף לפיצוי המגלם את הפגיעה הקשה באוטונומיה על גופה ורצונה החופשי ובזכויותיה החוקתיות. התובעת מבקשת להביא בחשבון בפסיקת הנזק הלא ממוני את מעמדו של הנתבע אל מול חולשתה, תמימותה וגילה. התובעת מפנה לפסיקה המלמדת לטענתה על גובה הפיצוי הראוי. לשיטת התובעת בהתאם לפסיקה ולחומרת הנזק שבא לידי ביטוי בנכותה, יש לפסוק לה סכום של 750,000 ₪ באב נזק ולכלול בו גם את אב הנזק של הפגיעה באוטונומיה של התובעת על גופה ורצונה חופשי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

63. לטענת התובע, בסיכומיה ממשיכה התובעת להאדיר את נזקיה גם בנוגע לנזק הלא ממוני, הנתבע מפנה לכך שבעוד מקסימום הפיצוי בתיק הפלילי עומד על 258,000 ₪, בית משפט שם ראה לפסוק 70,000 ₪ בלבד. הנתבע מצידו מפנה לפסיקה התומכת לטעמו בעמדתו בנוגע לסכום שיש לפסוק, ומדגיש שלהבדיל מאותם מקרים, המדובר כאן באירוע בודד, התובעת לא הייתה קטינה ולא היו מעשים לאורך זמן. הנתבע טוען עוד שיש לנכות מכל סכום שיפסק לתובעת את הסכום ששולם בהליך הפלילי.

64. לטענה אחרונה זו משיבה התובעת, שאין לנכות את הסכום שנפסק בהליך הפלילי, ומדגישה שמדובר בעניין שבשיקול דעת ולא בניכוי אוטומטי. התובעת מפנה לפסיקה לפיה מקום שלא נפסק פיצוי עונשי גם לא ינוקה הפיצוי בתיק הפלילי, שכן הם מקוזזים זה את זה ובמקרים אחרים נפסק פיצוי שהוא מעבר לפיצוי בתיק הפלילי.

65. כפי שנפסק לא פעם, קביעת הפיצוי בנזק לא ממוני היא קשה ומורכבת. כחוט השני עוברת בפסיקה הגישה כי שום כסף שבעולם אינו מפצה על ייסורי גוף ונפש או על אובדן הנאות החיים. בפסיקה, לא קיימת מגבלה על הסכום אותו ניתן לפסוק בגין כאב וסבל. המבחן הוא לא של גבול אלא של מהות. הפיצוי צריך לשקף את מורכבות הנזק לניזוק האינדיבידואלי ואת השלכותיו עליו, כך שהפיצוי יהלום את חומרת הפגיעה (השוו: תא (ת"א) 2725/99 ר. ב. נ' **החברה העירונית ראשון לציון לתרבות ספורט ונופש בע"מ** (5/4/06) והפסיקה הרבה המצוטטת שם).

התובעת כאן, נפגעה בנפשה בגיל צעיר והיא נושאת את סבלה מני אז ועוד תישא אותו שנים רבות קדימה. בעת שקילת הנזק הלא ממוני, ראוי לתת ביטוי לתהליך שעברה התובעת לאחר הפגיעה, לייסורי הנפש אותם עברה, להנאות החיים והקשרים החברתיים שנשללו ממנה ולתחושות הקשות המלוות אותה מני אז.

יחד עם זאת, אין לפסוק פיצוי נפרד בגין פגיעה באוטונומיה, אלא להתחשב בגדר פסיקת הפיצוי במכלול הפגיעות שנפגעה התובעת. כפי שנפסק בהקשר זה, משבית המשפט קובע, כי הוכח נזק בלתי ממוני ומפצה בגינו אין מקום לפסוק בנוסף לכך פיצוי נוסף, בין פיצוי ללא הוכחת נזק ובין פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה (ראו: עא 7426/14 **פלונית נ' אורי דניאל** (14/3/16), פסקה 78 לפסק דינו של כב' השופט עמית, רע"א 1519/20 **פלונית נ' רעות – שירות נשים סוציאלי** [פורסם בנבו] (11/8/20) פסקה 25 לפסק דינו של השופט עמית).

בענייננו, הנזק מתמצה בנכות הצמיתה שנקבעה שמשקפת גם את מכלול הפגיעות שנגרמו לתובעת לרבות אלה הגלומות בהשפלה שהיא חשה, בפגיעה באוטונומיה שלה וברגשות הקשים המלווים אותה מני אז, בחוויות שהפסידה בגין רגשות אלה בפגיעה התפקודית הנמשכת שנגרמה לה וכל יתר הרכיבים ששוקללו בעת קביעת הנכות הצמיתה.

פסיקת בית המשפט לעניין נזק לא ממוני בפגיעות מיניות, היא מגוונת וניתן למצוא פסיקה לכאן ולכאן, כפי שציטטו בהרחבה שני הצדדים. הואיל ופיצוי בגין נזק לא ממוני נפסק באופן

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

אינדיבידואלי, לפי מאפייניה הקונקרטיים של הניזוקה, יש קושי מובנה להקיש בין מקרה זה למקרים אחרים.

בע"א 132/21 עמד בית המשפט על הקריטריונים המנחים בפסיקת פיצוי בגין נזק לא ממוני, בעבירות מסוג זה, בקובעו, שעל הפיצוי להביא לידי ביטוי את חומרת המעשים והן את הנזק שנגרם לתובעת, כאשר אומדן פסיקת פיצויים במקרים אלה, אינו נגזר בהכרח מתיקי נזיקין אחרים (ראו פסקה 13 לפסק דינו של השופט עמית והאסמכתאות שם).

כב' השופט מינץ, עמד על כך, שתכלית דיני הנזיקין היא השבת המצב לקדמותו, ומכאן לא התנהגותו של המזיק היא המכריעה בפסיקת הפיצוי, כי אם הנזק שנגרם לניזוק בעקבותיה. הערכת הנזק ומתן הפיצוי מתמקדים בנזק האינדיבידואלי שנגרם לניזוק הספציפי בעקבות מעשי המזיק, יחד עם זאת הדגיש כב' השופט מינץ העיר שדיני הנזיקין אינם עיוורים לחלוטין לחומרת מעשיו של המזיק, התנהגות שניתן ליתן לה ביטוי בפיצויים עונשיים. כב' השופט שוחט הסכים לתוצאה, תוך שהתייחס לכך שהפיצוי מבטא במידה מסויימת גם אלמנט עונשי.

בעניינה של התובעת, את סכום הנזק לא ממוני יש לגזור גם בהתחשב בכך שהתובעת זוכה לפיצוי מלא על כל נזקיה האחרים, שעה שבחלק מהמקרים אליהם הפנתה התובעת, נמנעו התובעים מלהוכיח קיומה של נכות נפשית, אף שברור היה שמדובר בפגיעה ממושכת שהותירה חותמה, ומשכך הסכום שנפסק, נפסק בהינתן שזהו הפיצוי היחידי שיפסק (ראו לדוגמא ע"א 8195/09 שם נפסק פיצוי של 500,000 ₪ בלא שהתובעות שם הוכיחו קיומה של נכות באמצעות חוות דעת, כאשר דובר במסכת קשה של עבירות אינוס במשפחה, התעללות נפשית ופיזית, וכאשר תסקירי נפגעי עבירה למדו על פגיעה קשה).

לאחר ששקלתי את כל הנסיבות ובהן את אופיים הפוגעני של המעשה, את גילה של התובעת בעת המעשה, את מיהות הנתבע, כמי שהיה אמון ליתן לתובעת טיפול רפואי, את הפרת האמון הבוטה ובעיקר את השפעת המעשה על התובעת אני מעריכה את הפיצוי בגין הנזק הלא ממוני שנגרם לתובעת בגין מכלול פגיעותיה, לרבות הפגיעה הפגיעה באוטונומיה, שהינה חלק מן הפגיעה, כפי שקבע גם בית המשפט הפלילי, בסכום של **280,000** ₪ בקביעת הסכום לקחתי בחשבון את הפיצוי בתיק הפלילי (ראו לדוגמא דרך דומה בה הלך בית המשפט בתא (ת"א) 27555-01-16 פלונית נ' ש.י (10/12/2020), ערעור על פסק הדין נדחה במסגרת ע"א 132/21).

סוף דבר

66. כמפורט לעיל, מעשיו של הנתבע גרמו לתובעת נכות צמיתה שהותירה בה את חותמה בכל היבטי חייה מאז האירועים ואילך. בית המשפט בהליך הפלילי כמו גם אני, התרשמנו שהפגיעה בתובעת קשה ועוצמתית. גם בהינתן קביעות בית המשפט בהליך הפלילי בנוגע למניעים שעמדו בבסיס המעשים ולמהות ההפרה החוקית, לא יכולה להיות מחלוקת שהנתבע חרג מהתנהגות סבירה, עבר על החוק וגרם לתובעת לנזק. משהוכחו נזקיה של התובעת, על הנתבע לשאת במלוא הנזק שנגרם.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 29294-06-22

67. בהתאם למפורט לעיל סך הכל נזקי התובעת הם כדלקמן:

170,000 ₪	הפסד שכר בעבר בתוספת פנסיה -
1,075,000 ₪	אובדן כושר השתכרות בתוספת פנסיה -
150,000 ₪	הוצאות רפואיות ואחרות -
100,000 ₪	עזרת הזולת בעבר ובעתיד
280,000 ₪	נזק לא ממוני

1,775,000 ₪	סה"כ פיצוי

68. אחר כל האמור לעיל, הנתבע ישלם לתובעת סך של 1,775,000 ₪ בצירוף שכר טרחה בשיעור של 23.4%, החזר אגרה כפי ששולמה, החזר הוצאות המשפט בצירוף ריבית והצמדה ממועד התשלום כפי שצורפו לסיכומי התובעת.

הסכומים ישולמו בתוך 30 יום, שאם לא כן יישאו ריבית והצמדה עד מועד התשלום בפועל.

בכפוף לאיסור פרסום פרטי התובעת וכל פרט מזהה ושעה שלא שולבו בפסק הדין פרטים מזהים, פסק הדין מותר בפרסום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 60 ימים.

ניתן היום, כ"א סיוון תשפ"ד, 27 יוני 2024, בהעדר הצדדים.

אורלי מור-אל, שופטת